

Sökaren

Nr 1, 1999 årgång 36

50:- inkl moms

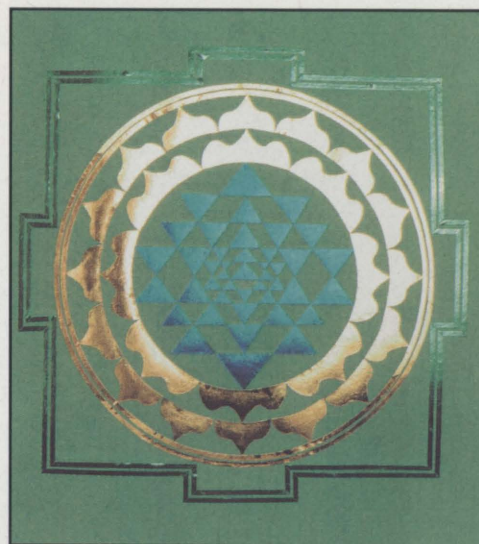
– tidskrift för livsfrågor –

Mandala av Birgitta Tillander

SRI YANTRA

BIRGITTA TILLANDER målar mandalas, dels i enkla och billiga material, 50 x 70 cm, dels med applikationsteknik på linne, med sidenband och guldlamé. Tel 0455-92094.

När AUM, AMEN eller I AM yttrades i en elektronisk sändare, skapades samma mönster, som sedan århundranden finns i en indisk mandala kallad Sri Yantra. Genomsyrat av medvetandets essens har det kallats för AUM, AMN, AMEEN, OMEN, I AM, HU, YAHUVAH, LOGOS, det förlorade ordet. Detta var det ursprungliga, skapande ljudet.

Från Summit Lighthouse.

Dr Hans Jenny använde hela sitt liv till att undersöka sambanden mellan ljud och former. Han var en av världens ledande forskare på området och grundare av kymatik-vetenskapen. På sitt institut för forskning i vågfenomen i Schweiz konstruerade han omkring 1970 ett så kallat tonoscope, en apparat som omsätter ljud till former. Enligt våra källor bad man en person, som kunde uttala OM korrekt, att sjunga det in i tonoscopets mikrofon. Först bildades en cirkel på plattan, så uppstod olika trekantar inuti cirkeln och när m tonade ut hade Sri Yantra trätt fram.

Ur tidskriften Bindu nr 8 -97.

Sri-Yantra (välsignat mönster, maskin) är den mest kända Yantra, som används i den hinduiska shaktismen och i den tantriska budismen. Den består av nio sammanflätade trianglar, vanligtvis avbildad med fem trianglar, som pekar nedåt och fyra som pekar uppåt. Dessa representerar respektive den feminina principen (Shakti, Yin) och den maskulina principen (Shiva, Yang). Arrangerandet av dessa sammanflätade trianglar sker så att de totalt ger en summa av fyrtiotre små trianglar, i vilka bor de gudar (devata), som associeras med särskilda aspekter av existensen. Detta anges ibland genom att man med sanskritbokstäver skriver in gudarnas namn eller deras särskilda seed sounds (bija-mantras). Denna komplicerade geometriska struktur inringas vanligen av två cirkulära lotusmönster med åtta respektive sexton blad samt fyra koncentriska cirklar. Hela mönstret placeras i en fyrkantig inhängnad av tre parallella linjer, som bildar det som kallas det beskyddande world-house.

Ur *Encyclopedic Dictionary of Yoga*, Georg Feuerstein.

Mitten är Krishna-energin, 9 trianglar, 9 är det heliga talet. Krishna har åtta hustrur, det vill säga de åtta lotusbladen runtomkring, som representerar det åttonde chakrat – hjärtchakrat – atmachakrat mitt i bröstet. Vad representerar dessa hjärtats åtta lotusblad? Kärlek, sanning, fördragsamhet, uppoffring, medlidande, skönhet, lycksalighet och frid. De 16 yttersta lotusbladen representerar hals-chakrat. Fyrkanten representerar kroppen med 4 in- och utgångar.

Ur *Sai Babas skrifter* enligt Henrik Levkowitz.

Den täta materien härstammar från Guds intelligenta kosmiska vibration och uppehålls av denna, som är det subtila materialet till universums konstruktion. De primära egenskaperna hos denna vibration är ljus och ljud. OM är ljudet av Guds skapande vibration, som de kristna skrifterna hänvisar till som Amen, Den Helige Ande eller Ordet.

Sid 69 ur *Man's Eternal Quest*, Paramahansa Yogananda.

Den kosmiska vibrationen Om strukturerar hela den fysiska skapelsen, inkluderat den mänskliga kroppen genom manifestationen av de fem elementen: jord, vatten, luft, eld och eter. Dessa är vibrerande intelligenta krafter. Utan elementet jord skulle det inte finnas någon fast materia; utan elementet vatten skulle det inte finnas något flytande tillstånd; utan elementet luft skulle det inte finnas något gastillstånd och utan elementet eld skulle det inte finnas någon värme.

Utan elementet eter skulle det inte finnas någon fond, på vilken det kosmiska skådespelet utspelas. Den kosmiska skapande vibrationen kommer in i människans kropp genom hypofysen och delar sig härifrån i fem elementära strömningar för att skapa de fem chakrana: coccyx (jord), sakral (vatten), lomber (eld), dorsal (luft) och cervikal (eter).

Sidan 260 ur *Man's Eternal Quest*.

Kvantfysiken, kanske den mest avancerade formen av västerländsk vetenskap, har under loppet av de senaste åren sprängt vetenskapens världsbild med sitt s. k. paradigmskifte. Detta beror först och främst på erkännandet av att materia alls inte låter sig delas upp i atomer och elektroner, snarare verkar det som om underliggande vågmönster eller geometriska former är den ursprungliga och egentliga existensformen – som pytagoréerna hävdade.

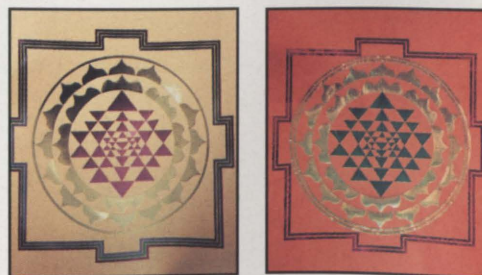
Ur *Alternativt Nettverk*, nov-dec 1997.

”Min personliga teori är att speciella geometriska mönster har ett slags skapande kraft i sig, såsom också de gamla pytagoréerna insåg redan 500 år f. Kr.” ”Genom att introducera ett geometriskt mönster bidrar vi till att skapa ordning i kaos och omgivningen börjar omedelbart, att inordna sig under inflytandet av detta mönster.”

Christ. Jensen, ur artikel i *Alternativt Nettverk*, juli-aug. 1997.

Så är det sagt. Det, som är känt som OM, det första ordet, är Gud i dess högsta tillstånd och Gud i dess skapande tillstånd. En vis tillbedjare... som börjar öva med Ordet, uppnår båda aspekterna.

Prashnapanishad 5,2.

SÖKAREN

Adress Box 10
663 21 SKOGHALL
Telefon 054-51 89 00
Fax 054-51 89 02
E-post red@sokaren.se
Postgiro 70 60 47-8
Bankgiro 372-8128
Hemsida på Internet www.sokaren.se

Redaktör och ansvarig utgivare Sven Magnusson

Prenumeration Helår (6 nr) 250:-
Halvår 150:-

Annonser Ring för prislista

Tryckeri Wallin & Dalholm
Lund

ISSN 0038-0504

INNEHÅLL:

Sri Yantra	2
Åsa Freij: Right Livelihood Award 1998	4
SM: Guds monolog	7
Eva Sanner: En klok röst i samhällsdebatten	8
Kerstin Stina Carlsson Det glömda språket	10
Åsa Freij: Nyväckt guru från Australien	12
Erland Lagerroth: All förnyelses källa?	14
Bengt Petersen: Tankar om livet	17
Sökarnyheter	18
Bokfloden	20
Bengt Petersen: Mäster Eckhart, mystiker	24
Malin Helena: Ängeln Elvira	26
Peter Jansson. Ravi Shankars två steg till upplysning	29
Åsa Freij: Svenska Tibetvännen	30

Sök och finn!

Årets första nummer inleds med "magiska" mandalamålningar av Birgitta Tillander.

Sökaren fortsätter traditionen att skriva om "alternativa Nobelpriset" – som förr ibland betecknades som new agerörelsens eget nobelpris, men idag verkar vara en del av etablissemangen. Det går som alltid till högt förtjänta ideellt verksamma personer. Åsa Freij är som vanligt vår reporter.

En monolog av Gud... Sökarens redaktörs inlevelse i hur det skulle kunna kännas att vara Gud!

Sökarens kloppris 1998 går till skribenten Eva Moberg, som länge i samhällsdebatten haft modet att framföra kloka men i intellektuella kretsar ganska olämpliga åsikter, bland annat om new age-rörelsen. Om det funnes fler sådana Evor i landet, skulle mycket vara bättre, bland annat skulle det sorgliga djurplågeriet helt säkert minska.

Kerstin Stina Carlsson tar upp symbolernas språk, som har en väsentlig andlig innebörd.

Åsa Freij har lyssnat på en new age-guru från Australien, som kanske är i någon mening upplyst.

Erland Lagerroth skriver – som vanligt – om en viktig tänkare i den nya tiden, denna gång fysikern Amit Goswami. Kanske har denne kommit sanningar om verkligheten nära. Men Lagerroth är inte okritisk till Goswamis tankar.

Mäster Eckharts filosofi tar Bengt Petersen upp, och han skriver också om en del egna tankar på sökarvägen.

Malin Helena berättar en trevlig saga, praktfullt illustrerad av Kajsa Lindh.

Peter Jansson har lyssnat på Ravi Shankar och därvid antecknat några väsentliga tankar. Man ser de stora likheterna mellan Vartman och Ravi Shankar.

Åsa Freij har gått på föredrag av Deepak Chopra, och hon har träffat svenska Tibetvännen.

I en annan sökande tidskrift tar en skribent upp så kallade kanaliserade budskap till litet kritisk granskning. Han har lagt märke till många absurditeter i dessa budskap, men han visar ingen kännedom om eller något intresse för den vetenskapliga parapsykologiska forskningen om mediala fenomen, utan resonerar som om denna inte fanns eller inte hade någon betydelse.

Eftersom jag har läst åtskilligt om denna nu över hundraåriga forskning, kan jag i all välmene ge ett tips till er alla om vad "kanalisering" faktiskt är.

Det är inte valar och delfiner, inte Gud eller Jesus, inte ärkeänglar, inte Ashtar command, inte avlidna och visa andar, som talar, utan i stället den ormedvetna delen av mediets psyke som skapar tillfälliga sekundära, fiktiva personligheter. Detta kan man säga även om vi ännu vet mycket litet om det mänskliga omedvetna.

Om vetenskapliga forskare och inte medier vore auktoriteter för new-ageare, skulle många sökare slippa hoppa i galna tunnor.

Den som i stället för flummiga idéer väljer väl grundade bedömningar och kunskap kan alltid hitta relevant litteratur. En bok leder ofta genom sin litteraturförteckning vidare till andra böcker. Vad som fordras är ett genuint intresse för vetenskaplig forskning.

Börja gärna med Harald Schjelderups "Den dolda människan", som handlar om omedvetna och dolda krafter i själslivet. Den har en boklista med relevant litteratur. Du kan säkert låna boken genom ditt bibliotek.

SÖKARENS knaspris 1998 går till pastor Karl-Erik Nylund för hans bok *Att leka med elden – om livet på sektens villkor*. Boken är något av det värsta jag läst om nyandligheten på svenska. Jag hänvisar till min recension i nr 4, 1998.

SM

Right Livelihood Award

till aktivister som kämpar för fred, hälsa och miljö

Reportage: Åsa Freij

1998 års Right Livelihood-pristagare, fr v: Juan Pablo Orrego och Cristián Opaso från GABB, Ira Puspawati och Alison Linnecar från IBFAN, Samuel Epstein, Vesna Terselic och Katarina Kruhonja. Foto: Kari M. Kuurne.

Bevingade ord av Gandhi citerades flera gånger vid utdelningen av 1998 års Right Livelihood Award – det så kallade alternativa Nobelpriset. Orden lyder: "The world has enough for everyone's need, but not for everyone's greed" – alltså: Det finns tillräckligt för allas behov, men inte för allas girighet.

Som vanligt ägde prisutdelningen rum i Gamla Riksdagshuset, där riksdagens talman Birgitta Dahl höll ett inledningsanförande och därefter olika riksdagsmän presenterade de olika pristagarna. Det finns numera till och med en stödgrupp för priset inom riksdagen, SÄRLA, Sällskapet för Right Livelihood Award i Riksdagen.

Gandhiorden pryddes också framsidan på den programmap som var framlagd på varje åhörarplats och även innehöll alla pristagarnas tal.

Det är girigheten, menar Right Livelihood Foundation, som ligger bakom näs-

tan alla de allvarliga problemen på jorden och som indirekt är orsaken till att det idag mycket respekterade priset kommit till.

Nästa år blir det 20-årsjubileum och en österrikisk organisation lär förbereda ett pris till stiftelsens grundare Jakob von Uexkull, ryktades det i korridorerna.

Jakob var första talare efter Birgitta Dahl. Han förklarade att syftet med priset är att rikta strålkastare mot det arbete som utförs av några av världens mest utomordentliga personer och organisationer idag. Dessa påminner oss om att vägen framåt inte går via stor optimism eller förlamande pessimism, utan via uthålligt praktiskt arbete.

Priset kan sägas vara en del av en värld som ännu tillhör framtiden. Det visar vilka hörnstenar som finns att bygga en bättre värld på – om vi kan mobilisera tillräcklig vilja och energi för att verkligen bygga den. Klyftan ökar dock fortfarande mellan bristerna och de insatser som görs

för att avhjälpa dem.

Miljöförstöringen ökar också. Mycket skrämmande tyckte Jakob det var att jordens ekosystem försämrats med 30 procent 1970–1995 enligt en nyligen utkommen "Living Planet Report".

Ännu mer upprörande är det att knappast något alls görs åt detta. I stället sparar vi på nödvändiga insatser, så att våra barn och barnbarn får betala tusen gånger mer än vi idag sparar, enbart för att klara sin överlevnad. Och de beslut som ligger bakom är inte representativa för vad människor egentligen vill. Med åtta röster mot sju togs till exempel beslutet i den svenska gentekniknämnden att genmanipulerad potatis skulle tillåtas. "Det är också oerhört upprörande", påpekade Jakob, "att när stora missförhållanden, exempelvis produkter som orsakar sjukdom och död, avslöjas, så görs inget åt dem." Till exempel arbetar dr Epstein och organisationen IBFAN fortfa-

Samuel Epstein

rande med missförhållanden som upptäcktes för två decennier sedan och som borde ha åtgärdats då. Och beträffande dammbyggen som förstör natur och ekosystem och därmed levnadsvillkoren för många människor, så hade Jakob, redan när stiftelsen belönade en antidammorganisation första gången förbluffats av den ringa positiva effekt som till och med dammförespråkarna räknade med. En damm var alltså på intet sätt värd vad den kostade. Det är dock oerhört svårt att stoppa de krafter som kännetecknas av kortsiktighet och korruption – men inte omöjligt.

Samuel Epstein var den förste som tog emot sitt pris och höll ett tal. Han visade sig vara en van talare som snabbt och effektivt radade upp chockerande fakta om hur cancer, som kommer av kommersiella skadämnen, nu blivit så vanlig att man kan tala om en epidemi. "Vi håller på att förlora det krig mot cancer som vi skulle kunna vinna", var hans inledningsord. I USA till exempel får nu varannan man cancer. Men kommersiella krafter vill hålla människor okunniga om riskerna, även om det betyder massdöd.

Det internationella nätverket för amning och mot förledande marknadsföring av barnmat, International Baby Food Action Network, IBFAN, berättade genom Ira Puspawati om liknande cynism inom sitt område. Ett barn dör var trettionde sekund till följd av biverkningar av flaskmatning i stället för amning. Fattiga mödrar har slutat amma i tron att deras barn ska bli så runda, glada och fina som babyn på barnmatsreklamen. Storföretagens försäljare söker

upp mödrarna och förleder dem personligen. Man uppträder som änglar och skänker bort barnmat i en första etapp för att få mödrarna fast.

Hur många år sedan var det vi hörde talas om skandalen med Nestlé som lurade u-landskvinnor? Vem kunde då tro att det skulle kunna fortgå så som sker?

Naturligtvis är alla pristagarna och deras organisationer, erfarenheter och arbete värda utförliga artiklar. Men här kan vi bara förmedla något av den stora betydelse de har och vad alla pristagarna och många andra, som ännu inte fått Right Livelihood Award, har gjort för mänskligheten. Mer att läsa finns hos Right Livelihood Award-stiftelsen.

IBFAN kämpar för amning, mot kommersiell cynism.

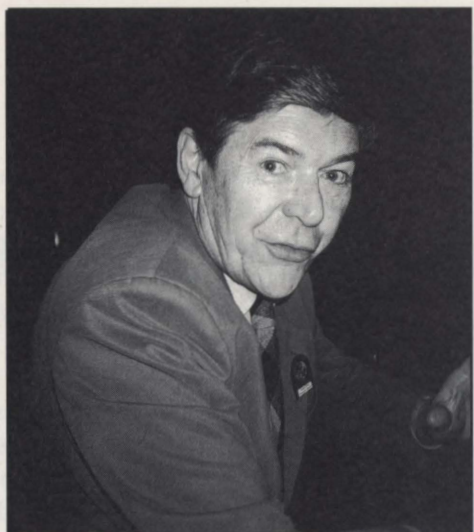
1998 års pristagare:

International Baby Food Action Network, IBFAN, hedras för sin "engagerade och effektiva kamp för mödrars rätt att välja att amma sina barn, fria från kommersiella påtryckningar och desinformation".

Samuel Epstein, amerikansk professor i yrkes- och miljömedicin och ordförande i Cancer Prevention Coalition, hedras för sin "enastående forskargärning till gagn för mänskligheten". Han har visat att industriella miljögifter i många fall är en huvudorsak till cancer, och han har kämpat för en minskning av dessa gifter. Därmed har han påverkat myndigheter och företag och gett ett betydelsefullt bidrag till förebyggandet av den sjukdom som idag orsakar en fjärdedel av dödsfallen i industriländerna och som ökar världen över.

Juan Pablo Orrego och organisationen **Grupo de Acción por el Biobío** i Chile uppmärksammas för sin kamp för att bevara Biobios floddal, vars ekologiska balans idag hotas av en rad storskaliga dammbyggen. Orrego och hans organisation har framgångsrikt utmanat vattenkraftsmonopolet och dammkonstruktörerna och spelat en betydande roll vid förändringen av den statliga utvecklings- och miljöpolitiken. Orrego hedras för sitt "personliga mod, sin självuppooffring och uthållighet, som varit av avgörande betydelse i kampen för en hållbar utveckling i Chile och andra sydamerikanska länder".

Katarina Kruhonja med sin organisation **Centre for Peace, Non-Violence and Humans Rights** och **Vesna Terselic** med organisationen **Anti-War Campaign of Croatia**, båda från Kroatien. De hedras "för sina betydelsefulla insatser och för sitt engagemang i den långsiktiga freds- och försoningsprocess som är förutsättningen för ett demokratiskt och tolerant samhälle".

Robin Sharp. Foto: Åsa Freij

Mr Sharp, vad är roten till det onda?

Medan Jakob von Uexkull intervjuas på presskonferensen i oktober, där namnen på årets pristagare tillkännages, passar Sökarens reporter på att få en pratstund med en annan närvarande representant för The Right Livelihood Award Foundation, Robin Sharp.

Vi sitter i samma soffa och smuttar på kaffet som journalister och andra närvarande i UD:s pressrum bjuds på, så vi kan knappast undvika varandra.

Jag tänker på allt det elände som mottagarna av Right Livelihood Award och andra självuppoftande eldsjälar får kämpa för att motverka. Vad driver de cyniker, som orsakar eländet, till exempel de som väljer att lura på u-landskvinnor bröstmjölksersättning?

Jag delar med mig av mina funderingar och frågar vad Robin Sharp menar om detta.

Men först ber jag honom berätta om sin uppgift i stiftelsen.

– Jag är *director of research* (ungefär utredningschef) vilket innebär att jag undersöker hur väl kvalificerade de föreslagna priskandidaterna är, säger Sharp och förklarar vidare:

– Alla kan föreslå kandidater. Men sedan gäller det att skaffa kunskap om dem, ta reda på om fler uppskattar dem, om de verkligen är seriösa och om deras arbete har stor betydelse för många. Dessa undersökningar är mitt jobb. Det är andra som föreslår pristagare, även om jag också kan göra det. Men vi brukar ha så många förslag att det inte behövs fler. Svårigheten är att sälla bort många som man gärna skulle vilja se som pristagare och bestämma vilka som är de mest förtjänta.

På min undran vad som driver de människor som med full vetskap om de negativa följderna ändå handlar som de gör, svarar han:

– De ekonomiska drivkrafterna är starka och etablerade. Det är ju ekonomisk vinning som i de flesta fall driver affärsmän. Jag tror att många av de ledande inom stora

företag, som agerar så att stora problem skapas, gör det med ett slags automatik. På något sätt är det inte de själva som beslutar. De spelar roller. De är nog många gånger hyggliga människor i andra sammanhang, tar hand om sin familj, tycker om djur och fungerar väl i samhället. Det är som om det inte är de själva egentligen som gör de här dåliga sakerna. Det finns ett gap mellan privatlivets normer och affärslivets – även inom samma person.

– Men det är att göra det för lätt för sig att kalla det för ett slags schizofreni, fortsätter Sharp. De har ju flera lojaliteter och plikter. Aktieägarna förväntar sig att deras intressen ska bevakas.

Jag är inte riktigt nöjd med svaret och tycker att Robin Sharp är litet för snäll och förstående gentemot dem som cyniskt utför handlingar som de vet skadar miljö och människor, eller underlåter att rätta till missförhållanden.

– Det låter nästan som att du finner dig i detta. Kan man inte göra något mer för att bekämpa onda värderingar, och belöna dem som arbetar för att upplysa människor andligt, höja medvetenheten och etiken och främja andra drivkrafter, såsom välvilja och ansvar för andra? undrar jag.

– Hos ländernas regeringar finns ofta etiska regler som är tillräckligt höga, men affärsmännen är starkare än politikerna och folket. Man rör inte på dem, svarar Sharp.

Han nämner också ett uttalande av en känd katolsk präst, som arbetar med ungdomar som har destruktiva tendenser: Man kommer ingen vart med att predika för dem, att tala om det andliga och etiska. Han menar att man måste börja på den kroppsliga nivån. Man måste få dem som själva farit illa att bli väl behandlade, så att de själva mår bra.

Vi enas ändå om att visst finns det människor som med sina tankar starkt bidragit till att ändra människors sinnen och att dessa kanske litet glömts bort i samband med Right Livelihood Award.

Åsa Freij

Guds monolog

Jag är det som människorna kallar Gud. Ett levande, medvet, andligt väsen, utan gränser. Jag har i mig skapat allt som finns, har byggt universum, lagt partikel till partikel, byggt alltmer komplicerade former, förankrat dem i mitt väsen och så gett dem medvetande. Några av dessa former är små gudar, små kopior av mig.

Jag vet inte hur alltihop började eller om det fanns en början. Kanske blev jag och tiden till samtidigt. Tiden blev till i mig och jag i tiden. Före tiden fanns väl ingenting. Det som hände var kanske att jag blev medveten om någon partikel och det gjorde mig självmedveten och reflekterande. Jag började skapa och ändra i det skapade, tänkte, trevade mig fram i tankevärlden.

Vad jag är vet jag inte. Kanske är jag det som finns, eller en liten del av det. Kanske finns en Gud över mig. Kanske är jag något mycket litet och tillfälligt i det som är. Men jag förnimmer ingenting utom mig, ser, hör, känner, smakar eller luktar ingenting utom mig. Jag har själv uppfunnit sinnesförnimmelserna.

Min ensamhet var stor. Jag var som en blind och döv som också saknade alla andra sinnen. Jag var ett medvetande med få tankar. Men jag byggde upp en värld inom mig, ett universum.

Jag tror att bara jag, och allt som är i mig, finns. Men jag är inte säker. Även om jag inte känner något utanför mig, kanske det ändå finns något som jag inte kan uppfatta, något oerhört mycket större än jag, något ännu mer vidunderligt. Men därom är jag ovetande.

Jag förstår inte mitt eget väsen. Men jag kan tänka fram en värld i mitt väsen. I min ensamhet har jag skapat levande varelser med ett inre, som är ett medvetet tankeliv,

precis som mitt andliga väsen. Deras botten är mitt väsen.

Jag fick börja från intet. Först skapade jag de allra enklaste ämnena, de enklaste formerna, de enklaste växterna och djuren. Växterna är bundna till sina platser, de kan inte flytta sig. Djuren däremot är fria och har en egen vilja. Många strider mot och förgör varandra. Det ger en balans i naturen.

Jag vet inte om jag och allt i mig kan upphöra att existera. Vad skulle i så fall finnas kvar? Ingenting? Kanske måste jag vara till. Kanske kan jag inte upphöra att finnas. Men vad fanns innan jag blev till? Är den frågan meningslös?

Att finnas till är ganska kusligt. Ibland är jag rädd att något annat väsen skall dyka upp ur intet, ta allt ifrån mig och förinta mig. Jag har också själv skapat lidande för det som lever i mig. Perfekt har världen inte blivit. Men jag gjorde så gott jag kunde. Jag har konstruerat en värld och satt igång den. Och jag är stolt över mitt verk. Jag är nu inte så ensam som i början. Jag tittar ofta på min värld, och ler.

Men jag är inte allvis och allgod, inte värd någon dyrkan.

Snarast är jag skräckinjagande. Jag förfäras över vad jag åstadkommit. Världen är kall och hänsynslös. För jag har inga ursprungliga känslor. Jag bara anar godheten, men äger den inte. Godhet föds i människornas inre, som också är mitt väsen. Jag gläder mig däråt. Kanske kan godheten bli mitt universums kännetecken.

Jag dyrkas, men ingen vet vad jag är. Jag undrar vad människorna skulle säga om de visste att inte ens jag har svaren på de yttersta frågorna, att jag är ovetande.

Om jag kunde tala till människorna, skulle jag be dem hjälpa mig skapa en god värld.

En klok röst i samhällsdebatten

Eva Moberg får Sökarens klokpris

Reportage: Eva Sanner

Eva Moberg, debattör och dramatiker, får Sökarens klokpris 1998. Sedan tjugo år har hon följt utvecklingen av new age. Hon är kritisk till hur begreppet hanterats av kultureliten och massmedier.

Eva Moberg verkar vara van vid att säga det som inte alla vill höra. Från början var det kvinnofrågor som låg henne närmast om hjärtat. Hon har varit bland annat redaktör för Hertha (Fredrika Bremerförbundets tidning), kolumnist i Vi och Dagens Nyheter. Idag skriver hon regelbundet i tidskriften Ordfront. Hon har skrivit ett antal TV-revyer och teaterpjäser.

Under åren har Eva Moberg debatterat många ämnen förutom jämställdheten mellan könen: djurförsök, etik, kärnkraft, genteknik och nu senast new age. I Ordfront nr 6/98 skrev hon en djuplodande artikel om det som hon anser är kulturelitens svek i behandlingen av de nya tankegångarna.

– Det är skrämmande men också lärorikt att se hur new age har bemötts och hanterats i svenskt kulturliv. Det rådande kulturmönstret har använt sig av de tre härskarteknikerna osynliggörande, förlöjligande och splittring för att oskadliggöra det nya. New age har förvandlats från ett paradigmskifte, ett nytt sätt att tänka, till att idag enbart beteckna vidskepelse. Jag tycker det är dags att någon beskriver hur den förändringen har gått till, säger hon.

Massmedia teg

Eva Moberg har följt utvecklingen inom new age ända sedan 1970-talet. Först kom osynliggörandets tid. Utländska tidskrifter som New Age Journal och Brain/Mind Bulletin förmedlade nya tankar och nya rön om medvetandet. Böcker tog upp ekologi, transpersonell psykologi, zenbuddhism och en lång rad andra ämnen. Eva Moberg hörde till dem som välkomnade det nya.

– Det var oerhört stimulerande att läsa New Age Journal och möta männis-

Foto: Hans Hederberg

kor som vågade gå emot etablissemang och som samtidigt var socialt progressiva när det gällde jämställdhet och ekologisk uthållighet. Jag upplevde att det fanns människor i andra länder som tänkte som jag. Framtiden tedde sej inte längre så ohyggligt förutbestämd och det blev naturligt att sympatisera med detta, som ibland kallades new age, ibland den nya tidsåldern. Jag väntade på att massmedia, åtminstone kultursidorna, skulle ta upp denna oerhört stimulerade strömning och informera läsarna om den. Men ingenting sågs till.

Själv tog Eva Moberg upp den nya strömningen ett flertal gånger i sin fasta kolumn på DN:s ledarsida kring 1980, men utan att egentligen få något annat gensvar än brev från läsare. Mark Satins "New Age Politics" gavs ut på svenska under titeln "Politik för en ny tid", men tegs ihjäl, menar hon. Likaså förbigicks Marilyn Fergusons "Mot en ny tidsålder" med tystnad.

Dömer utan kunskap

Osynliggörandet övergick i förlöjligande. New age började omnämnas som flum eller kvasireligiöst "tankegods".

– Jag reagerade starkt när två stora konferenser i början av 1980-talet avfärdades på stora kultursidor av skribenter som aldrig varit där. TV-inslag framställde också aktiviteter på konferensen i ett löjets skimmer. Ett enda undantag fanns, och det var Svenska Dagbladets I Dag-sida under Marianne Fredrikssons redaktörsperiod.

– I namn av intellektuell renhållning betar sig de intellektuella mycket ointellektuellt: man dömer ut något enbart på grund av rykten och förutfattade meningar. Visst finns det mycket som jag inte gillar inom new age, men jag drar inte allt över en kam för det. Att göra det tycker jag tyder på okunnighet.

Så småningom har dock sådant som från början var delar av new age blivit accepterat av etablissemang, eftersom det fungerar.

– Det gäller till exempel akupunktur, yoga, reiki, tai chi, zonerapi och rolfing. Men då kallas dessa metoder inte längre new age och många av deras utövare vill heller inte bära den stämpeln, eftersom de förstäligt nog vill bli sedda som seriösa. Splittringen är ett faktum, men också framgången. Flera av den första new age-strömningens mest framträdande drag, som fredssträvandena, feminismen och det ekologiska tänkandet, ingår idag glädjande nog i den politiska huvudfåran. Därför är inte heller de new age längre.

Ingen guldgruva

Eva Moberg är långt ifrån positiv till allt som ryms under new age-paraplyet. Något som hon själv reagerar negativt på är till exempel inslag av magi.

– Jag ser det som ren bluff när människor vill sälja pendlar eller andra föremål som sägs ha kraft att styra händelser. Inte heller tror jag att den som kan se in i framtiden eller som på annat sätt är synsk kan koppla på den förmågan när som helst

vid behov och mot betalning, även om jag definitivt tror på pre-kognition och klärvoajans som företeelser – jag har inte själv upplevt det men varit med om när det hänt andra.

Däremot tycker hon inte det är konstigt att ledare av olika slags nyandliga övningar vill ha betalt.

– En del gör säkert ett viktigt självavårdande jobb. Att som kritikerna påstå att new age "slår mynt av folks andliga nöd" tycker jag är överdrivet – för de flesta av dem är det ingen guldgruva. Och ingen ifrågasätter att kyrkans självavård omsätter mångmiljionbelopp, eller hur?

"Rädda för kaos"

Vår kulturs övertro på naturvetenskapen har länge varit ett av Eva Mobergs viktigaste debbat-ämnen.

– Nog är det konstigt att det är OK att kritisera teater, men inte vetenskap! De som företräder naturvetenskapen har ett enormt övertag, men tycks ändå vara rädda att vetenskapen ska utplånas om det nya synsättet vinner mark. Man menar att gränsen mellan ande och materia strängt måste upprätthållas om inte kaos ska råda och irriterar sig på att man inom new age hämtar inspiration och stöd från den s k nya fysiken och andra naturvetenskaper. Men det är ju ett av de viktigaste inslagen i det nya synsättet att ande och materia ses som två sidor av samma större sammanhang!

Det stora allmänna intresset för new age är enligt Eva Moberg ett sätt för människor att reagera på att så mycket i vår kultur är negativistiskt.

– Det som tas upp i kulturdebatten är det negativa: tomheten och våldet, oavsett om det handlar om konst, litteratur eller film. Men att fokusera på det positiva och se människan som stadd i utveckling anses ytligt och aningslöst. Jag tror att människor håller på att reagera på detta. Man vill ha en motvikt för att kunna stå ut med detta i längden. Fortfarande finns ett stort hål i svensk kulturbevakning. Folk borde få kännedom om exempelvis verk av Gregory Bateson, Morris Bermann och Hazel Henderson.

Jung ofta feltolkad

Den schweiziske psykiatern C G Jung har haft stor betydelse för new age. Eva Moberg har ett personligt förhållningssätt till Jung som vuxit fram under lång tid. Under tio år deltog hon i en mycket spännande jungiansk diskussionsgrupp.

Sökarens klokpris 1998

tilldelas

EVA MOBERG

Motivering: Eva Moberg är en klok röst i samhällsdebatten. Hon bryr sig inte om vad som anses vara "god ton" i intellektuella och kulturellt ledande kretsar, utan följer sitt eget förstånd och sin egen känsla. Hon vänder sig mot det kulturella etablissemangets ofta uttalade förakt för New Age-rörelsen och pekar på de goda inslagen där, hon tar till orda mot plågsamma djurförsök, i miljöfrågor, och hon står i förgrunden inom den svenska feministrörelsen. Sedan många år är hon erkänd och uppmärksam i svensk kultur – så hennes åsikter syns och hörs.

Ann Hagerström

– Jung har betytt mycket, men hans teorier har också ofta blivit förvrängda och feltolkade. Han skrev otroligt mycket och de flesta som skriver om Jung har inte satt sig in i hans verk och har helt enkelt inte på fötterna när de tycker och tänker.

Ett av de begrepp hos Jung som fascinerat och fortfarande fascinerar Eva Moberg är synkronicitet. Det betyder ungefär "meningsbärande samband", det vill säga att saker och ting kan ha ett tidsmässigt samband som inte handlar om orsak och verkan, utan om mening. Ett klassiskt exempel från Jung själv är skalbaggen som flög in genom fönstret, just när Jung och hans analysand talade om en dröm om en egyptisk skarabé (skalbagge). Eva Moberg som själv har haft ett flertal sådana upplevelser finner stort nöje i att dela med sig av dem med andra. Men vad det egentligen handlar om, det vet hon inte.

Vill ha känslans revolution

– Inte heller förstår jag vad astrologi egentligen handlar om. För många år sedan skrev jag en TV-pjäs som var en ren drift med astrologi och som hette "Horoskopet". Men när jag tog reda på mera visade det sig att astrologi hade lite mer att erbjuda än jag trott. Inte så att jag tror att man kan förutsäga händelser med hjälp av stjärnornas placeringar. Däremot finns det lite för mycket samband mellan människors personlighet och deras astrologiska karta för att man helt ska kunna avfärda det. Men det kanske inte alls har med planeterna att göra. Kanske är det någon gemensam bakomliggande faktor som vi ännu inte känner till.

Hon vill uppmuntra andra att ifrå-

gasätta, men också att ta reda på mer innan de bildar sig en uppfattning. Det gäller new age, men också andra saker, till exempel djurförsök som hon ifrågasatt i en mängd artiklar och föredrag. Själv vill hon bidra med fakta.

– Många människor tror till exempel att djurförsök är nödvändiga för vår hälsa. Så länge de har den uppfattningen är det svårt att få stopp på djurplågeriet. Jag försöker därför istället framhålla de väl belagda skadeverkningar som drabbar oss, just på grund av att vi behandlas med mediciner som är resultat av försök på katter och råttor och inte med utgångspunkt från människor. Det tror jag är enda sättet att skapa en riktig opinion mot djurförsök.

Annars hoppas Eva Moberg att vi ska få uppleva en känslans revolution under de kommande decennierna.

– Vi hade ju en sexuell revolution i slutet av sextio- och början av sjuttio-talet. Jag tror att det nu är dags för en känslans revolution, en frigörelse också av vår emotionella kapacitet. Det hoppas jag kommer att leda till att fler människor får utveckla sitt känsloliv och lära sig förstå sig själva, hur de kan utveckla fruktbara känslor och bättre hantera negativa.

VILL DU VETA MERA:

Eva Moberg: Vad tar vi oss för? Tankar samlade i en sanslös tid (TIMO/Prisma 1983).

Marilyn Ferguson: Mot en ny tidsålder (Askild & Kärnekull 1982).

Mark Satin: Politik för en ny tid (Wahlström & Widstrand 1981).

Ordfront Magasin nr 6/98, där Eva Mobergs artikel om new age publicerades, kan beställas på telefon 08/644 93 93.

Det glömda språket

Andlighetens och det heligas språk

Att förstå detta språk är en konst som i likhet med andra konster kräver kunskap, talang, praktik och tålmod

"Det glömda språket"¹ är symbolernas och myternas språk. Fram till upplysningstiden, d.v.s. till omkring mitten på 1600-talet, utgjorde myter och symboler ett av mänsklighetens viktigaste språk och var *andlighetens* eller det *heligas* språk. Men i och med upplysningstiden och framväxten av det rationella tänkandet och därmed också det rationella språket försvann förmågan att tolka symbolernas och myternas språk alltmär. Nu håller det emellertid på att växa fram en ny förståelse för detta glömda språks stora betydelse, och många världsberömda tänkare och författare har ägnat stora delar av sitt författarskap åt att försöka definiera symbolerna och visa på hur "det glömda språket" kan användas. Att vi förlorat något viktigt, när vi tappat förmågan att förstå myter och symboler ger också följande citat be-
sked om.

"Hela meningen, betydelsen och värdet av livet är bestämt av mysteriet bortom det, av en oändlighet som inte kan förklaras med förnuftet utan som endast kan uttryckas genom myter och symboler." *Nicholas Berdyaeff*.

"Symbolspråket är det enda universella språk vi någonsin skapat och om vi förstår det språket, träffar vi på en av de mest betydelsefulla källorna till visdom /.../ och när fram till de djupaste skikten av oss själva /.../ *Erich Fromm*.

"Likgiltighet inför dem (symboler och myter) är inte, som många inbillar sig, ett tecken på upplysning och förnuft. Det är i själva verket ett sjukdomstecken." *Inge teolog*.

"Om man återerövrar symbolernas språk finns en möjlighet att befria dagens människa ur hennes kulturella provinsialism." *Mircea Eliade*.

"Symbolspråket är inte bara internatell. Det överbryggar också tidsåldrarna.

Det har fördelen att /.../ kunna sammanfatta årtusendenas tänkande och folkens drömmar. Det eggjar vår fantasi och tar oss med in i den ordlösa tankens rike." *Lin Yutang*.

"Sanningen kom inte till världen naken, utan kom i typer och bilder. Man und-
får inte sanningen på något annat sätt." *Jesus Kristus i Filipposevangeliet*.²

Ordet symbol kommer från det grekiska verbet *symbollein*, som betyder "kasta ihop". Det som ska "kastas ihop" är den fysiska världen med den andliga, den synliga, påtagliga världen med den osynliga, det andliga med det oändliga, det medvetna med det omedvetna, det irrationella med det rationella o.s.v. Symbolerna hjälper oss att *se helheten i allt* och att *allt hör samman*. Som exempel kan nämnas taoismens välkända symbol, Yin-Yang, ansedd som den yppersta symbolen för universums alla motsattpar som *kompletterar varandra*. Symbolen är svart³ och vit, men den bildar ändå en helhet = cirkeln. Yin ses som universums kvinnliga princip och Yang som dess manliga. Eftersom människan kan ses som ett mikro-universum, ett mikrokosmos, finns dessa principer också inom varje människa vare sig det är en människa av manligt eller kvinnligt kön. Till den manliga principen räknas bl.a. tankar, upplevelser och vilja och till den kvinnliga principen intuition, föreställningar och känslor. Som symbolen visar är det önskvärt med någorlunda balans mellan den manliga och den kvinnliga principen. Utan denna balans bildas ingen harmonisk cirkel och inte heller något harmoniskt och balanserat mikrokosmos, d.v.s. ingen harmonisk människa.

En av de mest grundläggande ideérna i de flesta mytologiska system är just den om motsatsernas förening, som också symboliseras av guden Janus med sina två ansikten, ett som ser bakåt och ett som ser

framåt. Den symbolen visar hur vi upplever tiden. Det finns en förgången tid och det finns en framtid och båda upplevs i nuet, som finns mitt emellan och håller samman de båda. En tredje symbol för detta är androgynen, mannen/kvinnan som är ett. Androgynen föreställer alltså den mest fullkomliga människan, som i sitt *inre* har nått motsatsernas harmoniska förening. Detta brukar också kallas det *inre* bröllopet. Till det *yttre* ser emellertid androgynen ut som vilken kvinna eller man som helst.

Motsatsernas förening och följden av en sådan förening kan också ses som kreativitetens källa, ja, till och med som livets lag och den finns symboliserad på olika sätt i världens alla kulturer och inom alla religioner. Vanligtvis uttrycks denna kreativitetens lag som fader + moder = barn, men den kan också uttryckas som kärlek + vishet = ljus. Ljus betyder i detta sammanhang medvetenhet. Ju mer den manliga principens kärlek förenas med den kvinnliga principens vishet, desto mera medvetna och för världen fördelaktiga *inre* skapelser, t.ex. i form av tankar och idéer, åstadkommes, vilka sedan kan förverkligas i den *yttre* verkligheten.

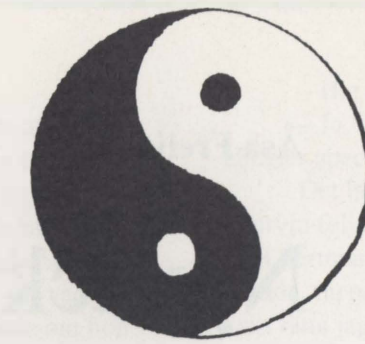
Yin-Yang-symbolen är mycket gammal, men förmodligen är korset och cirkeln ännu äldre – bland de äldsta symboler som finns. I vår kultur ses korset nästan enbart som symbol för Jesu offerdöd och uppståndelse och för den kristna tron. Det kan emellertid också tolkas på många andra sätt – även på samma sätt som Yin-Yang-symbolen, men också som en förening mellan himmel och jord (d.v.s. detsamma som förening mellan livets andliga och fysiska aspekt), de fyra väderstrecken, de fyra årstiderna eller de fyra elementen, jord, vatten, luft och eld. De fyra elementen kan också tolkas som aspekter av människan. Jorden står då för vår fysiska aspekt, vattnet för våra känslor, luf-

ten för våra tankar och elden för vår ande. Korset med vingar eller hakar, alltså solkorset eller svastikan, var ursprungligen ett kors, som man föreställde sig snurra runt sin egen mittpunkt. När det snurrade till höger symboliserade det den manliga principens kraft och när det snurrade till vänster den kvinnliga principens. Före nazismen uppfattades inte denna symbol som bärare av något negativt, men som vi alla känner till "kidnappades" korset med vingar till höger av nazisterna och de allra flesta tar nu avstånd från vad denna symbol har kommit att stå för. En annan kraftfull symbol, som också "kidnappades" av nazisterna är örnen. Den finns dock fortfarande kvar som symbol inom den kristna traditionen och står då för människans tillhörighet till både himmel och jord. I naturfolkens traditioner och särskilt indianernas är örnen en mycket viktig symbol och står för Den store Andens kraft. Ör-
nens fjädrar anses vara det heligaste av alla helande redskap. Örnen representerar också det välsignade tillstånd som en människa kan uppnå genom insikter, hårt arbete och efter att ha gått igenom vissa invigningsritualer. De nödvändiga insikterna är att ha erfarenhet "li-
vets dalar" lika väl som dess "höjder", att ha upplevt sin samhörighet med Den stora Anden och ha känt tillit till honom. Allt detta sammanfattas som resultat, att man kommer i besittning av och kan använda sin egen fulla personliga styrka för t.ex. verksamhet som "healer", d.v.s. helare eller schaman.

En symbols hela innebörd är svår att fånga i skrivna ord men det finns ändå tolkningar av givna symboler som är kända och överenskomna, medan andra är personliga och måste tolkas utifrån det sammanhang de uppträder i och den erfarenhet den person har, som arbetar med symbolen.

Man brukar säga, att symboler och myter har fyra dimensioner, den historiska, bokstavliga eller fysiska nivån, den allegoriska eller bildliga nivån, den moraliska nivån och slutligen den mystiska eller gudomliga nivån, som oftast enbart kan tolkas av personer med ett högt andligt medvetande.

Ofta tolkas en myt enbart på den första nivån. Julens högtid t.ex. firas till minne av Jesusbarnets födelse i Betlehem, alltså något som enligt myten hände för c:a 2000 år sedan. Vi ser den som en minneshögtid. Men julhögtiden kan också ses som något som kommer att hända i framtiden, nämligen som ett löfte om Kristusmedvetandets födelse inom varje människa, om man följer den väg Jesus visade med sitt liv. Påskens högtid blir då inte enbart en påminnelse om Jesu död och uppståndelse utan också ett löfte om det egocentrerade medvetandets död och Kristusmedvetandets födelse.

Yin-Yang-symbolen

Förutom att Jesus med sitt liv är en förebild för oss var han också en mycket skicklig lärare och i sin undervisning använde han mycket ofta den allegoriska eller bildliga nivån för att t.ex. göra den moraliska nivån begriplig för sina lärjungar. När Jesus försökte använda sig av den fjärde nivån, den mystiska eller gudomliga, hade lärjungarna och andra åhörare svårt att förstå honom och han tolkades i stället på den första nivån, den bokstavliga. Denna nivå och den moraliska nivån är fortfarande oftast den enda tolkning som den kristna kyrkan tillhandahåller och det har fått till följd nedvärderingen av religionerna i vår sekulariserade västerländska värld, därför att en bokstavlig tolkning inte har mycket att ge dagens sekulariserade människa, och den moraliska nivån, som den kristna kyrkans företrädare försöker vinna intresse för, har ju också svårt att få något gensvar i nutiden.

En annan följd, som detta fått, är att vi inte heller förstår, att världens sanna ursprung och dess sanna källa är anden, livgivaren. Ande finns i ordet andas. Utan ande ingen andning och utan andning inget liv. Förutom fysiska varelser är vi också alla *andliga* och det behöver vi verkligen snart vakna upp för, så att andra värderingar än de rent materiella också kunde få uppmärksamhet i vårt konsumtions- och sexfixerade samhälle. Den grekisk-armeniske filosofen och mystikern Gurdjieff har sagt att "vi är som människor som bor i mycket vackra hus men aldrig lämnat källaren". Det vackra huset är vårt *inre* och om vi inte utforskar de aspekter av oss, som ligger utanför det vardagliga tänkandet, går vi miste om många väsentliga delar av oss själva som t.ex. den mycket viktiga förmågan att identifiera vad *sann* lycka⁴ kan vara, eftersom ett lyckligt liv väl ändå är vad de flesta människor strävar efter. Min förhoppning inför det nya milleniet blir därför, att allt fler börjar "gå upp för trappan och ta de andra rummen i det vackra huset i besittning" både för sitt eget bästa och för Moder Jords bästa,

som annars hotas av utarmning på grund av en besinningslös jakt efter en illusorisk lycka, som oftast är mycket kortvarig och mestadels resulterar i en känsla av att "källaren" tycks ännu otrivsammare. Ett mycket gott "räcke att hålla sig i", när man börjar den försiktiga och ibland arbetsamma "uppstigningen i trappan", är att ta del av "det glömda språket" och med dess hjälp "ta sig in i den ordlösa tankens rike".

Som källor för denna artikel har jag använt följande böcker: "Spiritual Attainment" av Peter Roche de Coppens, "Det här med gudar", intervjuer med Joseph Campbell av Fraser Boa, "Symbolernas hemliga språk" av David Fontana, "Heliga danser" av Maria Rönn, "Alternativt tänkande" av Colin Turner, "Christian Symbolism" av John Baldock, "Medicine Cards" av Jamie Sams & David Carson, "Symboler" av J. C. Cooper och dessutom egen erfarenhet av bl. a. mångårigt arbete med drömmar.

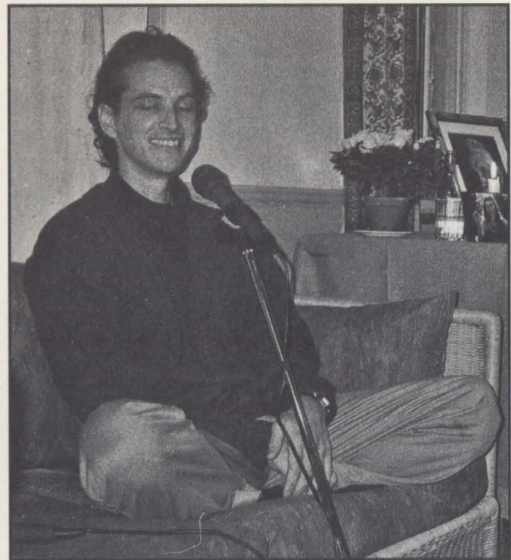
Vill man läsa och lära om symboler och myter, finns en mängd god litteratur att ta del av. Förutom de ovan nämnda kan också "Myternas makt", intervjuer med Joseph Campbell av Bill Moyers, "Människan och hennes symboler" av Carl Gustav Jung och "Symbolernas värld" av Edward C. Whitmont nämnas. En relativt nyutkommen god bok inom detta område som också kan rekommenderas är "Vägvisare" av Dennis Linn.

1. "Det glömda språket" är titeln på en klassisk bok av den kände filosofen, psykologen och samhällsteoretikern Erich Fromm. Boken har nyligen åter utgivits av förlaget Natur och Kultur.

2. Filipposevangeliet är en tidig kristen skrift hittad i Nag i Egypten.

3. När man tolkar symboler är det väldigt viktigt att försöka göra det utan förutfattade meningar. Inom den kristna traditionen står färgen svart ofta för något sorgligt eller syndigt eller överhuvud taget något icke önskvärt. Men svart och mörker är något lika önskvärt som vitt och ljus. En symbol har den mening som lagts in i den, och det kan skifta mycket i de olika kulturerna eller de olika religionerna. I Kina t.ex. är vitt och inte svart sorgens färg.

4. "Lyckan hör ihop med havet, horisonten, stillheten, att vara ensam." *Berit Schaub*, DN 6/12, -98

Vartman, utbildad ekonom, har känt en kallelse att leva sitt liv i Sanningens tjänst.

Åsa Freij:

Nyväckt guru från Australien på Sverigebesök

Nyfiken går jag en oktoberdag till Fjällgatan 23 A i Stockholm efter ett tips per e-post från Dana Hofford, en andligt och alternativt engagerad amerikan, bosatt i Sverige, aktiv bland annat i ett ekologiskt kollektivbygge.

Dana tycker att Sökaren ska passa på att träffa Vartman, en 31-årig australiensare, som är på Stockholmsbesök och bland annat ger *satsang*.

Satsang, som är en österländsk traditionell andlig sammankomst, äger rum i Hälsans hus, på Fjällgatan. (Hälsans hus har en vegetarisk matservice, flera alternativteapeuters mottagningar med bland annat massage och healing, kontor för Hälsofrämjandet, JAK, Skolan Esoteriska Vägen och Martinus kosmologi samt lokaler, där det hålls föredrag, kurser och seminarier – ett riktigt new age-center alltså.)

Här stiger jag nu in och låter mig lotsas av anvisningar med krita på svart tavla i entrén till terrassalen.

Där är redan fullt av folk på stolar och madrasser på golvet. Med möda bereder jag mig knapp plats med hopvikta knän vid någon stolsittares fötter. Jag får en diskret tillsägelse för att jag inte lämnar en gång fri, för där ska tydligen Vartman komma och gå fram till en orangefärgad soffa, som står tom och inbjudande.

Dana hade sagt:

– Jag lovar, Vartman är lika djup, klar och fin som Gangaji. Han vaknade upp för tio månader sedan. Folk omkring honom märkte direkt att det hade hänt något, och spontant började det hållas satsang kring honom. Han fick Gangajis välsignele för några veckor sedan. Om ni kommer från Sökaren, tror jag inte ni blir besvikna.

I en broschyr läser jag att Vartman håller satsang runtom i världen med Sri Ramana Maharshis nåd. (På ett bord med vit duk, ljus och blommor står ett porträtt av Ramana, ett av den indiska gurun Papaji och ett av den amerikanska kvinnliga vita gurun Gangaji.) Efter besöket i Stockholm ska Vartman till Kanarieöarna i tre veckor.

Oh, här finns mycket att fråga om. Ramana, sedan länge död, var ju bland annat Paul Bruntons lärare och han räknas i dag i Indien som en av de stora andliga gestalterna.

Och så kommer Vartman, vacker som en filmstjärna. Han kliver över mina ben, sätter sig i soffan och ler. Han ser faktiskt ut så som man kan tänka sig en person med inre klarhet. Bakåstruket hår och hög panna över en vänlig och tveklös blick understryker intrycket.

Efter en kort tyst stund säger han att vi alla är kärlek och att detta är en absolut och vetenskapligt bevisbar sanning. Om satsang säger han att det är en plats att vara helt stilla på, att vila på, att känna sig själv som stillhet.

– Låt sinnet göra vad det vill, eller behöver. Tro bara inte på vad det säger om dig. Det försöker bara ta hand om kroppen. Låt sinnet göra sitt jobb. Förvänta dig inte att det ska ge dig lycka och frihet, för det kan det inte. Vila för ett ögonblick utan att bry dig om sinnet. Låt din uppmärksamhet vila i det varifrån allt kommer.

– Detta är en betydelsefull hemlighet, för vi ägnar så mycket tid åt att söka efter frid, lycka och fullkomning i saker, i platser och tankar. Om du släpper sökandet för ett enda ögonblick och låter din uppmärksamhet vila, så finner du inget annat än dig själv. Och detta själv är inte likt något som du föreställt dig, för det går inte att veta eller ens föreställa sig vem man egentligen är.

– Genom att stanna upp och vila i dig själv kan du *erfara* att du är oändlig frid, oändlig skönhet. Mitt råd är: tro inte på vad någon säger till dig om Sanningen. Du måste själv pröva och erfara, annars samlar du bara på dig teorier och blir beroende av andra. Var inte bara hängiven någon annan, tro inte bara på någon annan. Satsang är att hänge sig åt Sanningen om vem du egentligen är.

Senare framhöll Vartman paradoxen i frågan vem man är genom att säga att där är ingen! Inte undra på då att självet varit svårt att hitta! Det som är, eller tycktes vara mitt själv,

vidgar sig till allt större dimensioner, blir allt...

Sedan blev det tillfälle för den som ville att komma fram till Vartman i soffan och ställa sina frågor om livet. En person kom fram och satte sig bredvid Vartman.

Den unga kvinnan och Vartman ser varann i ögonen en stund under tystnad. Sedan säger hon vad hon har på hjärtat. Hon suckar och säger först att hon inte riktigt vet vad hon vill säga. Men så berättar hon att hon känner sig som om hon brinner. Det hettar i henne, och detta har börjat sedan hon upplevt att allting släppt, att sinnets tyranni upphört, och gett plats för en känsla av befrielse.

Hon berättar att hon haft en dramatisk period i sitt liv. Hon har lämnat sin pojkvän, som är dödssjuk, och några rader från honom väckte upp känslor, bland annat av skuld och svek. Men så kom då denna frihet och hon blev lyft ur alla svåra tankar och känslor. Med den friheten kom känslan av hetta.

Vartman nickar bekräftande som att han känner igen symptomet. Och han förklarar att det kan bli så. Det skydd, eller hinder, som täcker vårt sanna jag, släpper, och då frigörs en mängd energi, vilket kan kännas som hetta.

Jag frågar Vartman hur han har en anknytning till Ramana Maharshi och hur han fått dennes "nåd" att ge människor vägledning. Ramana är ju sedan länge död, påpekar reportern med fötterna stadigt kvar på den fysiska jorden.

– Har du läst honom och blivit inspirerad?

– Ja, det också, säger Vartman. Men vi har också en alldeles speciell kontakt. Jag upplever Ramanas närvaro.

Det blev ett kort samtal, men vi kom överens om en intervju följande dag. Så dagen efter var jag åter på satsang med Vartman. När en person, som hade problem i en valsituation, nu satt bredvid honom i soffan, sa han att när man är i sitt rätta jag, då är det bara "ske din vilja" som gäller: alla val blir självklara. Eller: man har inget val, man bara gör. Och det är inte man själv som gör – inte mer än att man själv får hjärtat att slå och blodet att pulsera. Han tar sig själv som exempel. Han bara är här och talar med folk om deras problem, utan att han valt att göra så. Om hans ego skulle ha valt, hade han nog varit kvar i affärlivet eller varit i bergen och åkt skidor nu.

En man inom psykvården har en fråga. Ju längre han sitter med Vartman i soffan, desto säkrare blir han att svaret på hans fråga är just det som Vartman säger. När man är i sitt rätta jag behöver man bara följa den spontana känslan av vad som är rätt att göra.

Efter programmet blir det ingen intervju. Vartman har bråttom hem och har sitt flickvans lilla barn i famnen att ta hand om.

– Sorry, säger han över axeln.

För Dana betydde Vartman vändpunkt

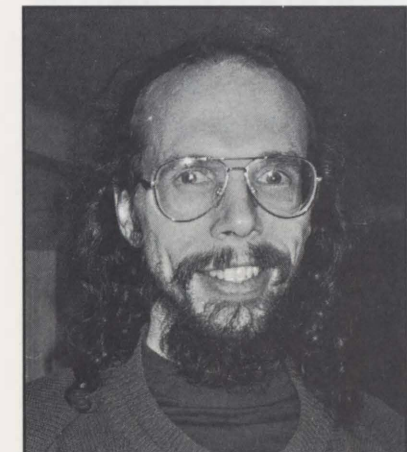
Hur kom du i kontakt med Vartman, Dana Hofford?

– En kvinna dök upp på våra regelbundna video-satsangvisningar i våras. Hon hade nyss varit i Australien och berättade varmt om Vartman. Jag fick låna några satsang-ljudkassetter, och så var jag såld... Det var uppenbart för mig att han var äkta vara, i klass med Gangaji, Isaac och andra som ger satsang runt om i världen. När jag fick veta att han skulle besöka Sverige, var det naturligt att jag hjälpte till att arrangera hans framträdande här.

– Hur har Vartman påverkat dig?

– Utan överdrift kan jag säga att mötet med Vartman har varit min död och pånyttfödelse. Han "cut my head off" – mitt under offentlig satsang den 18 oktober. Någonting i mig utplånades, någon liten kramp, knut eller pyrande glöd eller hur jag skall beskriva det. Kvar var mitt liv precis som förut, samma tankar, känslor, vanor – men nu känns det som att allt äger rum av sig självt. Jag känner allt mindre att "jag" gör något. Det känns mer som att jag bara bevittnar det som händer. Och detta ger en enorm känsla av befrielse.

– Emellanåt har det dykt upp samma frustrationer och reaktioner i det dagliga livet som förut. Skillnaden är att förr kom en armé av självkritiska tankar efter dessa reaktioner, till exempel: "Detta är inte upplyst beteende: jag har blivit arg – igen! Jag kommer aldrig att bli upplyst! Det är hopplöst! Jag kommer aldrig ifrån dessa svagheter." Och så vidare. Dessa tankar tog jag automatiskt som sanning genom

Dana Hofford

gammal vana, och detta ledde till mycket lidande.

– Nu när dessa tankar kommer, så ser jag att de bara är tankar, utan substans och att jag inte måste tro på dem. Jag lämnar dem, och så är de borta efter en tid – precis som dåligt väder. Och återigen finns Friden där. Jag upplever att Nuet har blivit mycket större på bekostnad av det för-

flutna och framtiden. De sistnämnda finns bara i mina tankar. När jag är utan tankar, finns bara detta ändlösa Nu.

– Livet upplevs nu som ett otroligt mirakel, som att hamna i en holografisk film eller en *lucid dream*, det vill säga när man vet att man drömmer, medan drömmen pågår. Det finns ingen anledning att stressa eller jaga upp sig över någonting: Jaget är oberört och oförstörbart.

– Kortare eller längre upplevelser av detta har jag haft flera gånger tidigare. Men jag har Vartman att tacka för denna varaktiga insikt.

All förnyelses källa?

Amit Goswamis förklaring av varats natur

Av Erland Lagerroth

Smaka på titeln på Amit Goswamis magnum opus från 1993: *The Self-Aware Universe. How Consciousness Creates the Material world!* (Det självmedvetna universum. Hur medvetandet skapar den materiella världen; paperback 1995; utgiven på förlaget Jeremy P. Tarcher/Putnam tillsammans med Richard E Reed och Maggie Goswami). Den titeln lämnar nog ingen likgiltig. Många suckar kanske att det här måste vara en del av den flumvåg som New Age har dragit över oss. Och de har rätt såtillvida som boken innehåller åtskilligt av spekulat. Men det är en övervändigande rik, väl genomarbetad och ingalunda okritisk bok. Och det är fråga om spekulat på vetenskaplig grund – åtminstone till en början.

Den vetenskap som står i förgrunden är kvantfysiken – Goswami är professor i fysik vid University of Oregon i USA. För första gången, i varje fall i min erfarenhet, blir kvantfysikens paradoxala resultat här till en viktig, ja avgörande del av vår förståelse av världen och oss själva. Men kvantfysiken står inte ensam, utan författaren kombinerar den genomgående med "monistisk idealism", det vill säga idén att verkligheten är en mental enhet. Kvantfysiken ges en idealistisk tolkning, och idealismen förankras i kvantfysiken (145, 160). Goswami är inte bara professor i fysik utan också son till en brahminsk guru i Indien (xi).

Kollapsen av vågfunktionen

Först undertiteln. Hur kan någon påstå att medvetandet skapar den materiella världen? Ja, det är fråga om en tolkning av kvantfysikens gåtfulla resultat. För det första våg-partikel-dualiteten. I vissa experiment uppför sig partiklar inte som partiklar utan som vågor. Man kan tala om materievågor och sannolikhetsvågor – sannolikheten för att finna en partikel på en viss plats. När vi inte iakttar en partikel uppträder den som en våg med obestämd lokalisering, och det är först när vi genom någon mätning observerar den, som den tar bestämd form som partikel. Just människans mätning eller iakttagelse blir den springande punkten: den "kollapsar den icke-lokala vågfunktionen", så att en materiepartikel framträder i rummet och tiden.

På det sättet skulle medvetandet skapa den materiella världen. Varvid dock är att märka att det ytterst är fråga om ett universellt medvetande, vad mystikerna kallar Gud (215). "Enligt den monistiska idealismen är subjektets medvetande i en subjekt-objekt-upplevelse samma medvetande som är alltings grund. Därför är medvetandet ett och detsamma (unitive)." ("Tat twam asi", du är detta.) "Fysiken förklarar fenomenen, men medvetandet är inte ett fenomen;

i stället är allt annat fenomen i medvetandet. Jag hade förgäves sökt en beskrivning av medvetandet i vetenskapen; vad jag och andra i stället måste leta efter är en beskrivning av vetenskapen inom medvetandet" (51, 215; jfr 86 f, 97, 106, 108, 112, 144).

Och Goswami tvekar inte att dra den yttersta konsekvensen av denna föreställning: "Jag föreslår att *universum existerar som formlös potens i myriader av möjliga förgreningar i den transcendent domänen och blir manifest bara när det observeras av medvetna varelser*" (141). Med andra ord, universum existerar i den "manifesta", materiella uppenbarelsform, som är oss så välbekant, bara just när vi iakttar det.

Vi är universums mening

Men vad menas med huvudtiteln "Det självmedvetna universum"? Jo, vår hjärna och vår "själ" ("brain-mind") är, menar Goswami, en förening av ett "kvantsystem" och en mätapparat i enlighet med den klassiska fysiken. Det är en enastående kombination, och den ger universum möjlighet att betrakta sig självt, att referera till sig självt. "Universum är självmedvetet genom oss" (190).

Genom båda dessa propoerade samband får människan som synes ny betydelse. Enligt Bibeln var människan världens centrum och mening, men Kopernikus, Darwin och Freud reducerade henne till ett stoftkorn på en obetydlig planet, en sen produkt av utvecklingen, en varelse som varken kan styra sig själv eller förstå sig själv. Men nu vänder strömmen, menar Goswami. "Naturligtvis är vi inte det geografiska centret, men det är inte det saken gäller. Vi är universums centrum, därför att vi är dess mening" (141).

Föreställningen att universum genom oss har fått möjlighet att beskåda sig självt, bli medvetet om sig självt, är dock inte så ny och ligger rätt nära till hands. Men man måste hålla i minnet att denna "självmedvetenhet" bara upprätthålls av ett stoftgrand i universum – och det även om det skulle existera "det största antal intelligenta, självmedvetna varelser på miljarder och åter miljarder planeter" (142). Det är inte fråga om att gruskorn och himlakroppar är självmedvetna. Titeln "The Self-Aware Universe" ter sig därför lite braskande.

Månen och kakelugnen

Tanken att medvetandet skapar den materiella världen är än mer problematisk. Goswami tar månen som exempel. "Finns månen där när vi inte tittar på den? I den utsträckning som månen ytterst är ett kvantobjekt (helt sammansatt av kvantobjekt), måste vi säga nej [...]. Mellan observationerna existerar även månen som en

möjlighetsform i en transcendent, potentiell värld. [...] När vi inte ser på den, sprids månens möjlighetsvågor, om också till ringa del. När vi ser, kollapsar vågen ögonblickligen [...]. Det finns inget objekt i rum-tiden utan ett medvetet subjekt som ser på det" (59 f, jfr 91). Här kommer Goswami farligt nära den klassiske svenske idealisten Boströms berömda tentamensfråga: "Finns kakelugnen där i hörnet utanför kandidaten eller inuti?" Med det förväntade svaret: inuti.

Och det beror på att Goswami talar reduktionismens språk. Sedan 350 år, sedan Descartes, anser sig vetenskapliga fundamentalister fria att reducera varje nivå av verkligheten till dess "yttersta beståndsdelar" under hävdande att denna verklighet inte är "något annat än" dessa delar, i detta fall "kvantobjekt".

Men den mirakulöst utvecklade värld, som vi har privilegiet att leva i, är – liksom vi själva – förvisso "något annat än" sina elementära beståndsdelar, antingen dessa uppfattas som molekyler och atomer eller vågor-partiklar. Den konkreta, "naturliga" verklighet som vi lever i, är komplexa och komplicerade *processer, strukturer* och *system*, som de vetenskapliga fanatikerna aldrig ser, därför att analys och reduktion alltid är det första i deras strategi. Och att dessa system, som har sin egen autonomi och integritet, skulle stå och falla med en mänsklig iakttagare, faller på sin egen orimlighet.

Och hur är det med den stora *evolutionen* i naturen, Darwins revolutionerande bidrag till "naturhistorien"? Goswami tänker sig att den skulle ha försiggått i potentialitetens transcendent domän fram till dess människan träder fram, då den med ens skulle ha "kollapsat" till rum-tids- verkligheten (141). Skulle evolutionen ha försiggått utanför tiden? Och rummet? Det är, än en gång, svårt att se poängen med detta.

Anomalier i fysik och i humaniora

Men Goswamis bok innehåller många andra idéer. Som professor i fysik utgår han från kvantfysiken, närmare bestämt från de anomalier som är så svåra att förstå och acceptera för det kausal-analytiska, deterministiska tänkande, som så länge har behärskat inte bara vetenskapen utan också vardagstänkandet (i Västerlandet, nota bene). Alltså:

- ett kvantobjekt, t ex en elektron, kan vara på mer än en plats samtidigt (vågegenskapen),
- ett kvantobjekt kan inte sägas framträda i den vanliga rum-tid- verkligheten förrän vi observerar det som partikel (vågkollapsen),
- ett kvantobjekt upphör att existera här och uppenbarar sig samtidigt där, utan att vi kan säga att det gick igenom det mellanliggande utrymmet (kvant hoppet, diskontinuitet),
- ett framträdande av ett kvantobjekt, förorsakat av vår observation, påverkar samtidigt dess samordnade tvillingobjekt – oberoende av hur långt det är mellan dem (kvantaktion på avstånd, icke-lokalitet). (9) (se vidare 137 ff)

Dessa anomalier förbinder Goswami med dem som människan uppvisar, de mänskliga egenskaper som vi alla känner till och visar prov på och som brukar förbindas med humanism och humaniora. Allt det som hela tiden har hotats eller förnekats av den reduktionistiska, analytiska vetenskapen, det deterministiska, mekanistiska tänkandet (människan-maskinen, behaviorismen, tanken på generna som ensamma bestämmande för individen etc). Alltså:

- (själv)medvetande,
- fri vilja, förmåga att välja fritt,
- förmåga att oförutsett skapa något nytt (diskontinuitet),
- "andlighet",

- telepati och andra förmågor utanför de vanliga sinnena (kontroversiellt). (11, 21, 108, 162 f, 173)

Därmed har Goswami samlat glödande kol på det etablerade tänkandets huvud. Han har visat att det är omöjligt att vidhålla det kausal-analytiska, deterministiska tänkandet som enda världsförklaring. Lösningen söker han i sin monistiska idealism.

I enlighet med den förklarar alltså medvetandet (consciousness), inte materien, vara det grundläggande. "Utöver de materiella och mentala sfärerna (som tillsammans formar den immanenta verkligheten eller manifestationens värld) postulerar idealismen ett transcendent, arketypiskt rike av idéer som källan för materiella och mentala fenomen" (48, jfr 106, 285).

Det är alltså fråga om tre led, varvid både det materiella och det mentala innehålls i det universella medvetandet. Materien sägs inte vara överklig, bara sekundär i förhållande till medvetandet (10 f). Det avgörande är att Goswami i detta universella "medvetande" har etablerat ett plan, en nivå, en hemmahörighet för sådana fenomen som de nyss nämnda, de som inte ryms i den "vanliga" kausal-analytiska, deterministiska värld(sbild)en.

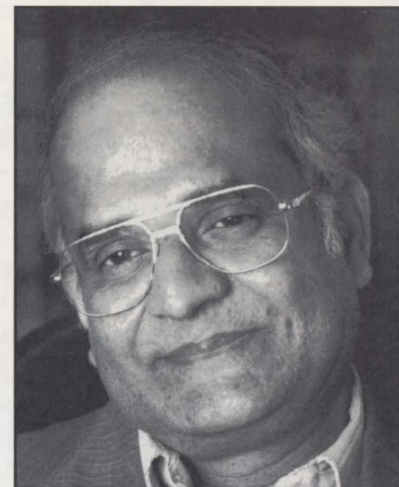
Kvantjaget som säte för frihet, kreativitet, förnyelse

Hur etableras då, enligt Goswami, kontakten mellan det universella medvetande, som ligger bortom rum, tid och kausalsammanhang, och det individuella? För det krävs en "apparat" i hjärnan och själen (Goswami talar genomgående om "brain-mind") som är öppen och mottaglig för kommunikation från det stora medvetandet. Goswami antar därför att det i hjärnan-själen finns ett kvantsystem, ett kvantsinne, ett kvantjag som är säte för frihet, kreativitet och icke-lokalitet i mänskligt upplevande, med ett ord för förnyelse (282).

Hjärnan-själen skulle därför, som tidigare sagts, ha den dubbla karaktären av ett kvantsystem och en mätapparat i enlighet med den klassiska fysiken. Invändningen att makroskopiska system som hjärnan fungerar enligt klassiska lagar och inte kvantmekaniskt bemöter han bland annat med att det finns undantag som superledaren och lasern (162 f, 168-172, 7 f). Onekligen är det helt tänkbart att den oändligt komplicerade hjärnan och dess själsliga korrelat skulle kunna fungera på motsvarande sätt.

Hur ett blir många

Därmed är Goswami färdig att låta sin monistiska idealism blomma ut, och han gör det under rubriken "How the One Becomes Many" (del 3). Det vill säga han utgår från det postulerade universella medvetandet och begrundar hur därur kunnat uppstå alla de "själv", "egon", "jag" som upplever sig ha fri vilja – alltså rakt motsatt väg mot vad som tycks naturligt för var och en av oss. Första fasen är att medvetandet kollapsar vårt kvantsystem, och det resulterar i uppdelningen mellan subjekt och objekt. Medvetandet i oss identi-

fierar sig med ett "jag" och erfar den första upplevelsen: jag är (186 f).

Jaget konstitueras sedan genom upprepningar och tröghet. I hjärnans klassiskt-fysikaliska mätapparat skapas minnen av alla upplevelser vi har, och eftersom dessa ofta är likadana, inpräglas fasta spår, betingade reflexer, bestämda rutiner. "Relativt tidigt i en individs fysiska utveckling hopar sig många inlärd program och dominerar hjärnan-själens beteende – trots det faktum att obetingade kvantresponser är tillgängliga för nya skapande erfarenheter." Vårt medvetande är visserligen fortfarande ett med det universella och befinner sig på ett transcendent plan, men i den fysikaliska rumtiden blir vi besatta av en individuell identitet, jaget. "I okunnighet identifierar vi oss med en begränsad version av det kosmiska subjektet; vi drar slutsatsen, jag är denna kropp-själ." Så innebär uppkomsten av jaget en begränsning, en förstelning, en slöja gentemot det kosmiska, men medvetandets skapande förmåga och kvantjagets rörlighet försvinner aldrig fullständigt (190-193, 239).

Att utforska och utveckla jaget

Tankar som dessa vidareutvecklar Goswami i den fjärde delen av sin bok, kallad "The Re-enchantment of the Person" (Personens pånyttfödelse). Med "person(a)" menar Goswami då något större än jaget, det "transpersonella jag" som kan upplevas i skapandets stora stunder eller i andra "peak experiences", då närheten till "kvantjaget" är som störst (203, 261). Det gäller att utforska sig själv bortom egot, att förverkliga sin fulla potential (269, 274).

Just om skapandet, "en fundamental ingrediens i mänsklig erfarenhet" (162), har Goswami väsentliga saker att säga. "Skapande är skapelsen av något nytt i ett helt nytt sammanhang. [...] Datorer [...] kan inte upptäcka nya sammanhang. Mänskliga varelser kan upptäcka nya sammanhang på grund av vårt icke-lokala medvetande, som gör det möjligt för oss att hoppa ur systemet."

Det icke-lokala medvetandet opererar inte med kausal kontinuitet utan med skapande diskontinuitet. "Diskontinuiteten, kvanthoppet, är den väsentliga komponenten i kreativiteten." "En upplevelse av skapande är en av de få gånger, när vi direkt upplever kvantnivån med liten eller ingen tidsfördröjning, och det är detta möte som framkallar upprymdheten, aha-upplevelsen." Jaget handlar här under ledning av en aspekt av sig själv (kvantjaget), som det inte känner (225, 129, 229, 228).

Äntligen, frestas man utropa, har någon skapat ett fattbart sammanhang, där det finns plats för skapandets mirakel, inspirationens under. Heureka! Det måste i världen finnas utrymme också för det som inte får plats i den kausala, deterministiska världsbilden och som därför där sopas under mattan. För den obetingade, villkorlösa förnyelsen.

Men det är inte bara fråga om yttre skapande utan också om inre: att skapa sig själv till något större än det ego, som Goswami betecknar som "tendensen mot ett dödslikt tillstånd" (230). "För att maximera tillgången till kvantjaget, för att maximera kreativitet och fri vilja, måste vi engagera oss i radikal omformning av psyket." Att försöka lösa problemet med inre tomhet genom yttre rikedom eller intern rigiditet är däremot dåliga utvägar.

Men lyckligtvis, konstaterar Goswami, finns det mycken erfarenhet samlad om strategierna för en sådan inre utveckling hos vuxna, speciellt i indisk litteratur (Bhagavad Gita). På helt fattbart sätt inviger han oss i tre slags yoga och i meditationens teori och praktik. Allt syftande till att utforska och utsträcka själv-identiteten bortom egot (204, 235-255).

Så snart vi inser att vi har privilegiet att handla med frihet och kreativitet, kommer etiken att få ny betydelse. Men inte en etik i form av ett fixerat, rationellt system av förhållningsregler, för "hur skulle ett sådant någonsin kunna täcka alla situationer och förutsättningar i en föränderlig värld?" Utan i stället en etik som bygger på kreativitet, en kreativitet, som kan finna lösningar när sådana tycks omöjliga men samtidigt är nödvändiga. När det inte finns någon logisk lösning, gäller det att göra ett kreativt "kvant hopp" bortom alla på förhand uppställda svarsalternativ. "Det är kanske i etiken vi upplever vår största möjlighet till frihet." (260-266)

All förnyelses källa?

I sista kapitlet sammanfattar Goswami "den fundamentala, (i vetenskaplig mening) overifierbara idealistiska metafysiken" i en enda rad: "Medvetandet är grunden för allt varande, och vårt självmedvetande är Det medvetandet". (270) Om man godtar denna overifierbara metafysik, är detta medvetande då all förnyelses källa, den förnyelse som det överallt är tal om i Goswamis bok? Verklig förnyelse, nämligen, bortom den vanliga, lagbundna, vetenskapliga tågordningen. Den förnyelse som gör världen och människan till något annat än meningslösa anhopningar av passiv materia.

Svaret på frågan är nej. Det finns ett annat tankesystem som talar om lika oförutsägbar förnyelse, nämligen den teori om självorganiserande system som framför allt bär Ilya Prigogines namn. Självorganiserande system med förmåga att överskrida sig själva genom en accelererande feed-back-virvel som leder till oberäknelig, radikal omvandling. En teori som därför är en stötesten, en vattendelare inom den traditionella vetenskapen.

Fördelen med Prigogines teori är att den gäller både materia och liv och att den inte kräver några metafysiska antaganden utöver dem som vi normalt gör i vår kultur. Själv har jag därför mångstades (framför allt i "Världen och vetandet sjunger på nytt", 1994) pläderat för den. Men Goswamis monistiska idealism har också mycket som talar för sig, framför allt de stora män och kvinnor som under namn av mystiker tiderna igenom och i alla religioner har vittnat om den och vilkas upplevelser utgör dess ovetenskapliga verifikation. (jfr 238)

Själv tycker jag därför inte det finns anledning att välja ett av alternativen och välja bort det andra. Om vi i stället låter dem komplettera varann, får vi ett tankemönster som täcker hela registret från virveln och ljuslågan till människan och Gud.

Därmed kommer också "materialism" och "idealism" att närma sig varann. Det är i båda fallen fråga om förnyelsens källa. Jämfört därmed är det sekundärt om det handlar om "materia" eller "idéer". Själv har jag alltid haft svårt att se "materia(lism)" som något fult. Vi består ju av materia och så gör den värld som vi har privilegiet att leva i. En materia som har förstått att organisera sig till den underbara mångfald som vi kallar natur. Inklusive oss själva. "Materialismen" har alltid grovt underskattat materien.

I detta perspektiv borde denna uppdelning därför kunna falla och ersättas av en motsats mellan å ena sidan kausalanalytiskt, deterministiskt tänkande och å den andra tänkande som bejakar oberäknelig förnyelse, oförutsebara språng. Varvid teorin om självorganiserande system och Goswamis monistiska idealism skulle höra hemma på samma sida.

Erland Lagerroth är docent i litteraturvetenskap och en av de ledande inom CANHELP, en förening som vill sprida kunskap om en ny världsbild.

Tankar om livet

Jag är född och uppväxt i fattig arbetarklass, där ingen talade om eller intresserade sig för religion och livsfrågor. Det enda som betydde något var att få ett arbete och kunna försörja sig. När jag var i 20-årsåldern, började några av mina släktingar intressera sig för spiritualismen, och jag deltog själv i några seanser utan att uppleva något avgörande. Den viktigaste impulsen i mitt liv kom i mitten av 70-talet, när jag upptäckte böckernas oändliga värld. Det var framför allt tre författare som fick avgörande betydelse för mig. Den förste som jag upptäckte var Jan Fridegård, som blev viktig för mig som inspiratör och samtalspartner. Det som tilltalade mig var när han beskrev hur man kan övervinna alla svåra erfarenheter och växa genom dem. Många av hans tankar som jag tog över som mina egna dyker fortfarande upp inom mig vid de mest skilda tillfällen. Det var Fridegård som gav mig inspiration att studera indisk filosofi och den svenske filosofen Vilhelm Ekelund. Ekelund med sin absoluta sanningslidelse och omutliga stränghet kom att bli min trogne följeslagare. Han har kallats vår störste själshygieniker. Jag upptäckte också Harry Martinson vars skira och vemodsfyllda naturskildringar och av taoismen inspirerade livshållning gav mig djupa insikter.

I mitten av 70-talet kom jag i kontakt med zenmeditation genom en kurs för Jacques Dropsy på Rättviks meditationscentrum. I mer än tjugo år har jag övat zenmeditation, iakttagit min andning, min kroppshållning, mina tankar och försökt vara här och nu utan förväntningar och förhoppningar. Allt är som det är för att det inte kan vara annorlunda, just nu. Så är det i detta förbiglidande ögonblick. Men allt förändras och jag accepterar förändringen genom att bara vara här och nu. Jag äger ingenting och kan inte hålla fast vid något. Jag har inte blivit någon zenmästare och har ingen önskan att bli det, däremot har jag blivit mer människa. Jag är inte riktigt densamme som för tjugo år sedan, men är ändå samma människa. Ett träd växer lite för varje år, men det är ändå samma träd.

På 70-talet läste jag en hel del böcker om spiritualism, parapsykologi och ockultism, men sådan litteratur har blivit ganska likgiltig för mig nu. Dagens trendiga idéer om uppstigna ljusvarelser, själsresor, kanalisering osv. förmår inte intressera mig. Jag kan inte tro på något

bara för att ett medium, en guru eller en upphöjd mästare påstår att så är det. Jag tror att vi möter en oförklarlig verklighet lika mycket genom konkreta iakttagelser. Om vi tränger djupt ner i materien, genom kvantfysiken, upptäcker vi att den mest består av tomrum. Vi möter det oförklarliga när vi blickar upp mot rymdens oändlighet. Och det viktigaste av allt: det oätkomliga djup som vi har inom oss och som alla mystiker och visa människor genom tiderna förundrat sig över.

Ju äldre jag har blivit desto större förståelse har jag fått för kristendomen, men jag finner det relativt ointressant vilken religion en människa säger sig tilhöra. Det viktiga är det som finns bortom alla ord och begrepp, bortom våra sociala roller: den inre och nakna människan. Jag tror inte att Gud – om jag nu får använda det ordet – bryr sig ett dugg om vilken religion vi bekänner oss till. Jag tror att han ser djupare in i våra hjärtan, vilka tankar och känslor som finns där och vilka handlingar vi utför. Sprider vi kärlek, glädje, medkänsla och tillit? Eller hat, misstro, avund och kyla? Ytterst vilar allt på den självkännedom och självvrannsakan som vi äger.

Det är viktigt att inse att det finns många högt utvecklade människor mitt ibland oss, som inte gör något väsen av sig och som kanske aldrig sysslar med någon form av andlig utveckling. Samtidigt finns det andliga lärare som är olidligt egotrippade. För många år sedan arbetade jag på industrigolvet, vilket jag inte passade för. Jag kände mig ensam och förtvivlad. En dag när jag gick genom fabriken, tyngd av mina bördor, så kom det en något äldre kille som gick upp vid min sida och la en arm om mina axlar. Utan ett ord.

Jag vill öva mig i att vara en människa som helt och fullt lever med i detta förunderliga liv. Jag vill lära mig att öppna mina händer mot livet, älska utan krav, ge utan baktankar, ta emot utan skam. Jag vill lära mig kärlek. Jag vill inte bli en upphöjd guru som är befriad från alla jordiska bojor. Jag vill kunna gråta och skratta i varm gemenskap med andra människor. Det finns ett zenord som låter: bara sitta och gräset växer av sig själv. Vattnet rinner och vinden blåser. Jag låter det växa, rinna och blåsa. Jag är i gräset. Jag är i vattnet. Jag är i vinden. Jag är.

Bengt Petersen

Innan man kritiserar borde man alltid först försöka finna en ursäkt.

Det finns egentligen två sätt att undersöka en sak, ett kallblodigt och ett varmblodigt.

Folk som aldrig har tid uträttar minst.

För vissa människor är en begåvad man obehagligare än den mest utstuderade skurk.

Tvivla på allt åtminstone en gång, t. o. m. på att 2 x 2 är 4.

För att kunna skriva oförväget om vissa saker fordras nästan att man inte förstår mycket av dem.

De obetydligaste underofficerarna är de stoltaste.

Stora människor felar också, och många av dem så ofta att man nästan blir frestad att hålla dem för små.

Något stort ljus var mannen inte, men en utmärkt ljusstake.

En bok är en spegel; om en apa tittar in, kan ingen apostel titta ut.

Författaren ger metaforen dess kropp, men läsaren ger den dess själ.

Han förundrade sig över att katterna har två hål i pälsen, just där ögonen sitter.

Jag önskar att jag kunde vänja mig av med allt, att jag kunde se från början, höra från början, känna från början. *Vanan* fördärvar vår filosofi.

Illusioner är också ett liv och en värld.

Samtliga citaten från *Georg Christoph Lichtenberg*

Ur Citatboken.

Cirkelforskning

En del av de mystiska piktogrammen i sädesfält har helt tydligt gjorts av människor. Men vetenskapliga undersökningar av säd och mark i fall med cirklar och piktogram har visat att över 90 procent av de fall som undersökts inte kan förklaras så enkelt. Det skriver Nancy Talbott i MUFON UFO Journal, september 1998. Talbott utgör, tillsammans med John Burke och dr W. C. Levengood undersökningsgruppen BLT Research Team. De har sedan 1989 systematiskt undersökt säd och jord där cirklar och piktogram uppträtt. De har också tagit kontrollprov från närliggande platser.

Undersökningarna har publicerats i ett par vetenskapliga tidskrifter.

I äkta fall har abnorma förändringar konstaterats i växtligheten och jorden. En förändring som ständigt har påträffats är att plantor från vetekorn, tagna från platser med cirklar eller piktogram, blir lägre än normalt: cirka 40 procent lägre. Detta, skriver Nancy Talbott, antyder snabb upphettning så som när växter utsätts för mikrovågsstrålning eller ovanliga elektriska fält. Dr Levengood säger att dessa förändringar är karakteristiska följder av elektromagnetisk strålning.

BLT-teamet har också funnit att många förändringar som påträffas i cirkel-fall även finns i fall med djurstympningar. och spår av UFO. Det kan alltså finnas ett samband mellan cirklar i säd, djurstympningar och UFO-fall, poängterar Nancy Talbott.

I MUFON UFO Journal oktober 1998 har BLT-medlemmen John A. Burke en artikel, där han frågar om plasma kan vara orsaken till de stora cirkarna och piktogrammen, som har bildats under natten genom att säd plattats till.

Följande egenskaper är karakteristiska för äkta fall. (De har inte uppträtt när man använt sådana metoder som använts när människor gjort piktogram.)

Stjälkar, som mycket ofta har böjts upp till 90 grader, har inte brutits. Något har gjort sädesstjälkarna mjuka när de plattats till.

Stjälkar har förstörats av något som tycks ha upphettat ledknutarna inifrån. Dr Levengood har kunnat upprepa denna effekt genom att använda mikrovågor.

Böjda stjälkar har påträffats med elektrisk laddning i ytan. Böjningen var proportionell till graden av elektrisk laddning.

Finns det nu tänkbara naturliga orsaker till detta? Ja, svarar Burke: plasma, som är elektrifierad luft. När plasma rör sig genom ett magnetiskt fält, rör det sig i en spiral – vilket är det vanligaste mönstret hos figurerna i säden – och det utsänder mikrovågor. Den näst

vanligaste formen hos plasmabildningar är en virvlande skiva omgiven av koncentriska ringar – vilket är det näst vanligaste mönstret på fälten. Andra mönster hos plasma och i sädesfigurerna är bland annat blommor och halvmånar.

Problemet är att plasma inte förklarar de utvecklade mönstren: piktogrammen med bland annat räta linjer och räta vinklar.

ITK-grupp i Sverige

Nils-Olof Jacobson, psykiater och bl a redaktör för boken "Svensk parapsykologi", har i många år intresserat sig för det fenomen som kallas instrumentell transkommunikation (ITK) dvs vad som kan vara kontakter med en annan livsdimension via elektroniska kanaler som dator, TV, radio och telefon. Han har skrivit många artiklar om ITK i Sökaren, senast i nr 2, 1998. Nu har en grupp intresserade, däribland Nils-Olof, bildat Svenska nätverket för instrumentell transkommunikation, förkortat SNIT. Nätverket finns till en början främst på Internet. SNIT är avsett att vara ett forum för seriös information och diskussion om ITK och den forskning som bedrivs på området. Hemsidan administreras av Tony Eckardt och Eva Olsson och finns på adressen www.algonet.se/~shekinah/snit.htm.

Kineserna hoppas på UFO-teknik

Kineserna satsar på UFO-forskning. Det skriver Kathy Chen i Wall Street Journal. De hoppas därmed få kännedom om avancerad teknologi, som skall kunna användas inom industrin

Det är några av Kinas främsta vetenskapare som forskar om UFO. Ledaren för UFO-forskningen är professor Sun Shili, som säger att "UFO är snabbare än alla flygplan." Man hoppas kunna fånga in ett UFO och studera dess teknologi.

Källa: Finansstidningen 11 november 1997.

Lite av värde för människan

"Som läkare bör vi inse att den enorma förbrukningen av tid, möda och djurliv inom djurförsöksverksamheten under de senaste nittio åren gett anmärkningsvärt lite av värde för människors hälsa."

Dr E. Moore, *Doctors in Britain Against Animal Experiments*.

Ur Djurens Rätt! nr 5, 1998.

Producera rapporter

"Ett kemiskt ämne med potential att bli ett läkemedel är ett preparat som när det injiceras i en rätta producerar en vetenskaplig rapport."

Edgerton Y. Davis, *utgivare av medicinska uppslagsböcker*.

Ur Djurens Rätt! nr 5, 1998.

Mycket dålig forskning

"Problemet är inte att det bedrivs för lite forskning utan att det bedrivs för mycket dålig forskning, att en stor del av all forskning aldrig flyttar kunskapsfronten framåt."

Hans-Olov Adami, *professor i cancer-epidemiologi vid Karoliska Institutet. Medicinsk vetenskap 4/97*.

Ur Djurens Rätt! nr 5, 1998.

Objudna gäster

Nick Pope arbetade i tre år som brittiska försvarsdepartementets UFO-undersökare. Trots att han i början var skeptiker, drog han den överraskande slutsatsen att en del UFO har utomjordiskt ursprung. Nick Pope fortsätter nu privat att undersöka UFO-rapporter och rapporter om att människor förts bort till UFO. Han har utkommit med en andra bok, *The Uninvited* (Simon & Schuster 1997).

Pope skriver att tusentals människor runt om i världen berättar att de förts bort av utomjordingar till deras rymdfarkoster. I de flesta fall kommer dessa minnen fram under hypnos.

Det är tydligt, menar Pope, att någonting pågår – men vad? Han anser att den stora frågan är om dessa upplevelser har ägt rum i det fysiska universum eller om de har en psykologisk förklaring.

Karakteristiskt för utomjordingarna är att enligt rapporter som finns är många av dem småväxta. Detta kan jämföras med folkliga berättelser om "småfolk". Så, är småfolket faktiskt verkliga levande varelser? Eller är utomjordingarna – och småfolket – i själva verket omedvetna fantasier?

På 50-talet framträdde flera personer och berättade att de haft kontakt med välvilligt sinnade utomjordingar och i flera fall också fått resa med deras rymdfarkoster, ja till och med besöka andra planeter. Den mest kände av dessa var polskfödde amerikanen George Adamski.

På 60-talet förändrades bilden: en rad fall

blev kända där människor kidnappats av utomjordingar och förts ombord på deras rymdfarkoster och utsatts för medicinska undersökningar. Det första allmänt kända fallet var Betty och Barney Hill i USA. Betty har bland annat berättat att främlingarna sagt att de vill veta vilka fysiska skillnader som finns mellan dem och oss.

Karakteristiskt för dessa fall, som fortsatt in i vårt årtionde, är att de drabbade har förlorat minnet av händelserna, men kunnat återerinra sig dem genom regressionshypnos.

Karakteristiska drag hos fall av bortförande är att dessa personer bortförts upprepade gånger under sitt liv, med början i barndomen. Ofta har de haft oförklarliga märken på kroppen efteråt.

Pope skriver att det inte finns några starka bevis för att bortföranden äger rum, men att ändå mycket som tyder på detta.

Nick Pope, som inte besväras av fördomar, när det gäller UFO, menar att ett noggrant studium av rapporter om bortförande till UFO utan minsta tvivel visar att ett verkligt fenomen av något slag finns. Men, påpekar han, det finns flera olika teorier om karaktären av detta fenomen. Själv tror han att det finns en utomjordisk förklaring: vittnesberättelser är bokstavligt sanna. Han kommer in på teorin att utomjordingarna håller på med ett hybridiseringsprogram: de skapar mellanting mellan utomjordingar och människor. Varför gör de det? Kanske är det en förberedelse för deras invasion av jorden.

Jag är litet besviken på Popes andra bok, men tycker ändå att den är läsvärd. Den är spekulativ men inte särskilt övertygande. Kanske visar den i alla fall att rapporter om UFO och utomjordingar är ett komplicerat fenomen och inte alls lätt att förstå.

SM

Parapsykologi på världskongress i psykologi

År 2000 hålls det en världskongress i psykologi i Stockholm. Den svenske parapsykologen Jan Dalkvist har vänt sig till den kommitté som ansvarar för symposier på världskongressen och föreslagit att man skall anordna ett symposium om parapsykologisk forskning. Förslaget har godkänts. Symposiet kommer att ledas av Robert Morris, professor i parapsykologi i Edinburgh, Skottland.

Källa: Notiser och Nyheter, medlemsblad för Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, november 1998.

Det finns i själva verket ingen slutgiltig förståelse utan kärlek.

Christian Morgenstern

Inte där man bor är man hemma, utan där man blir förstådd.

Christian Morgenstern

De flesta människor dunstar bort för en, som vattendroppen i handflatan.

Christian Morgenstern

Den som inte lånar andras vetande kommer alltid att gå miste om det bästa.

Friedrich Rückert

Den som tror sig vara den bäste gör narr av sig själv.

Friedrich Rückert

Girighet är alla lasters moder.

Lucius Annaeus Seneca

Den som verkligen känner människorna litar aldrig obetingat på någon, men ger heller ingen helt och hållet förlorad.

H. E. Fosdick

En villfarelse är så mycket farligare ju mer sanning den innehåller.

Henri-Frédéric Amiel

Sann utveckling rör sig tyst men enträget framåt utan att någon tar notis.

St. Francis de Sales

Acceptera inte att saker, bara för att de alltid gjorts på ett särskilt sätt, alltid måste göras på det sättet.

Mark McCormack

Den som har en trädgård och en boksamling behöver inte känna saknad.

Cicero

Från andarna

Själens styrka – lärdom, insikt och healing från andarnas budbärare. Författare: Rosemary Altea. Förlag: Egmont Richter, Malmö, 1998. Översättning: Sara Hemmel.

Rosemary Altea från England har tidigare givit ut "Örnen och Rosen". Hon är ett medium som enligt henne själv har ständig kontakt med en avliden apache-indian, kallad Grey Eagle. Under 15 år har hon på heltid bedrivit healingverksamhet. 1986 startade hon RAAH, Rosemary Altea Association of Healers, i vilken healers går i vidareutbildning för att bli ännu bättre "instrument för healing", vari ingår schamanistiska astralfärder.

"Själens styrka" beskriver några av Rosemary Alteas mest minnesvärda upplevelser, dels från hennes egen uppväxt, dels och framförallt i samband med hennes arbete som medium och healer. Interfolierade finns avsnitt där Grey Eagle (via Altea) uttrycker kloka saker om människans prövningsfyllda liv, och han manar oss levande till mildhet, tålmod, tolerans och kärlek.

Det är läsvärt på ett underhållande och ofta gripande sätt, i synnerhet när författarinnan berättar om hur hon förmedlar kontakt mellan avlidna barn och deras föräldrar. En speciellt engagerande episod gäller en deprimerad man som via en själsfärd med Rosemary som guide återförenas med sin son, död i en bilolycka sedan 10 år tillbaka.

Enligt författarinnan är själarna i andevärlden inte onåbara och "definitivt inte opåverkade av våra liv". De avlidna fungerar ofta som "skyddsandar" för andra familjemedlemmar, och de är nästan ständigt närvarande i våra

göranden, betraktar oss bland annat med bekymrad omsorg. Vi levande förstår inte vårt eget bästa, begår misstag efter misstag. Även om dessa "misstag" ingår i den stora universella planen, så kan avlidna föräldrar tydligen, enligt Altea, gråta över att deras levande barn missbrukar narkotika eller sprit. Avlidna barn tröstar sina kvarvarande föräldrar med att de mår bra och trivs på andra sidan. Barnen verkar inte växa upp, utan kvarstannar i samma ålder som när döden inträffade. Samtidigt har de paradoxalt nog en högre grad av mognhet.

De psykiska upplevelserna, som avsätter såväl syn- och hörsel- som känslintryck hos författarinnan via mediumismen, ses som självklara och någon ytterligare förklaring för eventuella skeptiker ges inte.

Ett kapitel med utläggningar om Bibeln känns mindre övertygande. Alteas styrka finns i återgivandet av personliga erfarenheter.

"Själens styrka" har ett lättflytande språk och kan sålunda sammanfattas som ett exempel på relativt ytlig men ändå intressant förströelselitteratur kring viktiga frågor.

Gunnar Martin Aronsson

Magiska krafter

Magi. Författare: Dénis Lindbohm. Bokförlaget Replik, Viken 1998.

Dénis Lindbohm är något av en veteran bland företrädarna för den svenska esoteriken, bland annat har han berättat om sina "tidigare liv-minnen" i Sökaren redan på 1960-talet. Han har utgivit åtskilliga böcker genom åren, men har mig veterligen aldrig strävat ef-

ter att bli en offentlig gestalt genom att exempelvis ställa upp i TV:s tidigare så rikligt förekommande new age-program. Själv finner jag det märkligt att inte fler sökt upp Lindbohm, född 1927, för att porträttera hans liv och verk.

"Magi" är hans nya bok, där den magiska traditionen, som också inkluderar vad som ibland av belackarna kallas övertro, skrock och folksägnar. Språket är för ämnesområdet ovanligt klart och koncist, samtidigt som det är personligt hållet. Lindbohm väjer inte för att skapa helt nya begrepp. Exempel: *falkatna*, *golkatna* och *serokatna*, där *katna* "betecknar den immateriella spänning som alstrar allting, däribland fysikens energi", en rumstidslös enhet. *Falkatna* innebär aspekten att *katna* är "i gränssnittet mellan rumtiden och det rumtids-lösa" ... "det 'någonting' ur vilket medvetna, individuella själar kondenseras". *Golkatna* är "den kemoelektriska energi som alstras i levande celler". *Serokatna* är vad som bildas "när falkatna förenas med *golkatna*. Alltså: När en själ inkarnerar i ett embryo och förenar sig med dess cellers kemoelektriska energi åstadkommes något som vi kan kalla 'förädlad elektricitet'."

Själva instruktionerna om hur magiritualer skall utföras intresserar mig mindre än Lindbohms självbiografiska skildringar; bland annat hämtar han minnen från sin mediala mor, som uppenbarligen var väl insatt i den föregående generationens magiska praxis. Vi får bland annat information om hur "kloka gummor" använde ramsor i läkedomssyfte, hur de kunde "mäta bort ont" genom att använda ett snöre och ta fem mått på den sjuke, hur ringar kan laddas med psykisk kraft – och hur dessa i så fall bör behandlas med vederbörlig respekt samt hur försupna äkta män kan botas genom att man dränker en orm i brännvin, uttalar en magisk formel och bjuder mannen på ormsupen.

Författaren berättar också varför magiska ritualer vanligtvis ut-

förs utan solljus, hur en amulett riktigt skall användas och varför medsolslindning av ett magiskt snöre har en annan effekt än motsolslindning. Talmystik, geometrimystik, färder i det undermedvetna, totemdjur (en för individen metafysiskt besläktad djurart) och vampyrism behandlas ävenledes.

För den som är intresserad av ämnesområdet finns säkert en hel del att hämta i Lindbohms bok.

Gunnar Martin Aronsson

Det övernaturliga

Oförklarligt. Telepati, healing, poltergeistar. reinkarnation. Redaktör: Åke Persson. Bokförlaget Semic 1998.

Boken vänder sig till personer med ett "lätt" intresse för det som ibland betecknas som det övernaturliga. Man kan väl säga att målgruppen är de läsare av veckotidningar som nöjer sig med den sortens informationer som de tidningarna ger. "Oförklarligt" har inget att ge dem som har ett "djupt", allvarligt och intelligent intresse för det paranormala. Trots att källförteckningen ser ambitiös och ganska vederhäftig ut, hittar man ofta fel och missvisande uppgifter i boken. Händelser är ganska genomgående okritiskt återgivna och omöjliga för läsaren att själv bedöma.

SM

Gammal visdom

Sufiska visdomsord av Ibn Ata Allah (d. 1309). Göran Ogéns förlag, Rudeboksvägen 66, 226 55 Lund.

Exempel:

Intet gagnar ditt hjärta så som den ensamhet med vilken du beträder eftertankens sfär.

SM

Handen skriver själv

Konsten att skriva automatisk skrift. Författare: Edain McCoy. Översättare: Ann Björkhem. Förlag: Planetstaden 1998.

Enligt författarinnan är automatisk skrift konsten att få kontakt med andra intelligenser. Hennes kunskapsnivå är inte hög. Ett exempel är att hon betecknar författaren Brad Steiger som en välkänd parapsykologisk forskare. Det är ungefär som att beskriva Clark Olofsson som en välkänd svensk kulturpersonlighet. Steiger vet inget om forskning i vetenskaplig mening. Hans kritiska förmåga är klen.

Professor Ian Stevenson däremot är en av de ledande forskarna inom parapsykologin. Han nämner i en artikel att en våg av entusiasm för automatisk skrift då och då uppträder hos den amerikanska allmänheten, och han gör kommentaren att de som känner till forskningen på området betraktar dessa "offer" med förfäran och önskar att de tog lärdom av dem som verkligen kritiskt vetenskapligt studerat detta fenomen.

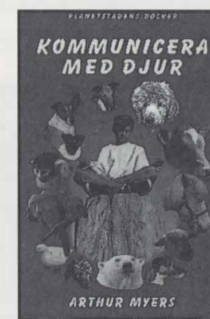
Forskarna i allmänhet anser att automatisk skrift är ett sätt att avtappa det undermedvetna. Det har inget med "andar" att göra.

Den som till äventyrs är intresserad av att få veta mer om Ian Stevensons mening om automatisk skrift kan hitta info på Internet: www.sokaren.se/INDEX91.HTML.

"Konsten att skriva automatisk" är ett helt ovetenskapligt arbete.

Men fenomenet automatisk skrift är märkligt och kan berätta en del för oss om det mänskliga psykets natur. Såvitt jag kan se är vår kunskap om detta ännu liten.

SM

Tala med djur

Kommunicera med djur. Den andliga samhörigheten mellan människor och djur. Författare: Arthur Myers. Förlag: Planetstaden 1998. Översättning: Ingela Hjalmarsson.

"Kommunicera med djur" är en bok där journalisten Arthur Myers sammanställt intervjuer baserade på möten med amerikanska "djurkommunikatörer". Dessa anser att djur inte bara känner utan också tänker och meddelar sig telepatiskt, samt att det är möjligt att "prata" med djuren ifråga. Bland dem är Penelope Smith och den i svensk TV profilerade Samantha Khury mest kända, men boken förmedlar bilden av att djurkommunikation är en expanderande rörelse.

Frågan som inställer sig i samband med de otaliga vittnesmålen om kommunikation med hästar, hundar, katter och diverse

husdjur, är varför liknande vittnesbörd knappast alls finns dokumenterade i modern tid. Skulle en massiv samhällelig censur eller de inre psykiska censurinstanserna verkligen kunnat stoppa framläggandet av denna ur en aspekt sensationella nyhet? Det verkar mindre troligt.

Boken är till synes neutralt hållen i frågan om telepati mellan människor och djur är möjlig. Myers summerar sina intervjuer och beskriver hur han själv aldrig kunnat kommunicera med djur, men vad han väljer att förmedla är fall som talar för hypotesen.

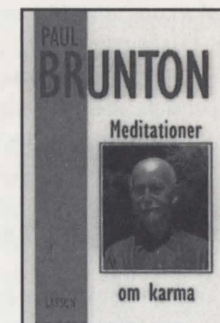
Själv finner jag till en början boken engagerande, men efterhand infinner sig en viss monotoni: Myers har nämligen avindividualiserat sina intervjuobjekt; man kan säga att han snarast sammanfattar samtalen. Detta är ett normalt journalistiskt förfarande, men här verkar det till bokens nackdel, eftersom alla intervjuade människor till sist låter som Myers.

En intressant passus, som dock inte utforskas närmare av Myers, är att många av de som kommunicerar med djur har haft en olycklig barndom. Ett exempel är mediet Nancy Regalmuto. Efter att en grannpojke dödat hennes älskade sköldpadda med en hammare, kände hon att "människor är opålitliga och grymma ... Sådana saker gjorde att jag stängdes ute från mänskligt liv och blev mycket tyst, stillsam och inåtvänd ... Efterhand som jag blev allt tystare lärde jag mig att höra saker, sådant som andra inte kunde höra eftersom de var så upptagna av att tala och att tänka." Oförmågan att nå kontakt med andra människor öppnade tydligen förmågan att nå djupare kontakt med djur.

En det påståenden hos några "djurkommunikatörer" synes mig väl fantasifulla: att djur kan skapa poesi, att människor kan reinkarnera som djur, att djur kan återvända som ett djur av en annan art, exempelvis en att en häst kan återvända som en hund. Att djuren dessutom skulle vara våra "lä-

rare", som vissa utövare påstår i boken, kan jag inte tänka mig, annat än om det ses som en metafor för att husdjuren genom att vara sig själva lär sin husbonde mer om instinktiva, rättframma, ärliga känsloreaktioner.

Gunnar Martin Aronsson

Anteckningar av Paul Brunton

Meditationer om karma. Författare: Paul Brunton. Larsons förlag, Täby, 1998. Översättare: Robert Larson.

Paul Brunton sysslade i många år med pionjärverksamhet: som få andra västerlänningar hängav han sig åt orientalisk religion och mystik och hjälpte via sitt outtröttliga resande och skrivande till att introducera klassiskt österländskt tänkande för en västerländsk publik. Han skrev i princip oavbrutet under 40 år. Förutom klassiker som "Den hemliga vägen", "Vägen till Överjagat" och "Den inre verkligheten" efterlämnade PB 7000 textsidor som nu samlats som 16 volymer kallade "The Notebooks of Paul Brunton". Ur detta material har "Meditationer om karma" sammanställts av redaktör Paul Cash vid Larson Publications, USA i samråd med Bruntons stiftelse.

"Meditationer om karma" kan ses som ett slags tankebok, där begreppet karma genomlysas från alla möjliga vinklar, exempelvis den österländska passiva ödestron kontra den västerländska aktiva tron på den mänskliga initiativkraften, personlig karma och kollektiv karma, Överjagets vilja och personlighetens fria vilja, karma sedd som lag och karma i egenskap av nödvändig undervisning, karma och begreppet nåd, karma

sedd som en del av en upplysningsprocess.

Enligt förlaget är texterna också "lämpliga att meditera över", och visst går det bra, i den mån här avses den västerländska betydelsen "att fundera över". Bruntons språk är distinkt och lättförståeligt. Han arbetar gärna med starka kontraster, likt en poet eller en vissångare. Ambitionen tycks vara att hjälpa människor in till de centrala idéerna och i så hög grad som möjligt undvika komplexa teoretiska utläggningar. Den svenska språkdräkten, signerad Robert Larson, tycker jag mycket om.

Samtidigt kan boken, av naturliga skäl, inte fränkännas en viss brist på genomtänkt disposition. Till skillnad från PB:s andra böcker är detta trots allt ett slags anteckningsbok, där olika tankar satts på pränt – kanske i första hand för att författaren själv skulle kunna kvarhålla resonemang och reflektioner och inte så mycket för att en läsekrets skulle anamma dessa.

Ändå är det helt klart, att PB har arbetat sig igenom ämnet karma utan och innan och "kan" materialet på sina tio fingrar. Som en pianovirtuos kan göra stor konst av även enklare kompositioner, kan Paul Brunton låta visdomar strömma fram ur ett enskilt, men i all oändlighet varierbart tema: karma.

Gunnar Martin Aronsson

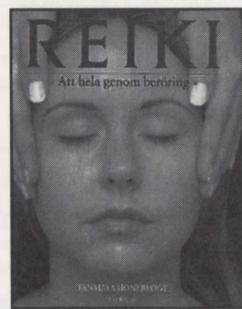
Helande på alla nivåer

Det finns tydligen ett outtömligt behov av böcker om helande på alla nivåer. Shakti Gawain, storsäljande författare om personlig utveckling, har kommit med

en ny bok på svenska på Energica förlag. Den heter *Healingens fyra nivåer*, är översatt av Eva Trägårdh och har 124 sidor i nätt format.

Helande på den andliga och mentala (dvs. intellektuella, tänkande) nivån har vi läst mycket om. Här betonar Shakti vikten av att balansera och integrera också de fysiska (kroppsliga) och känslomässiga nivåerna. Hon menar att det i New Age-rörelsen finns en tendens att bortse från särskilt den känslomässiga sidan och att förneka plågsamma känslor. "Jag har hört många andligt inriktade lärare råda människor att 'släppa' ilska och andra så kallat negativa känslor. Tyvärr förklarar de oftast inte exakt hur man ska göra när man 'släpper' dem, vilket gör att deras elever famlar sig fram och undrar varför de inte kan få alla sina negativa känslor att försvinna som genom ett trollslag." Det är därför viktigt att först erkänna sina känslor, sedan kan man gå igenom olika processer för att läka dem.

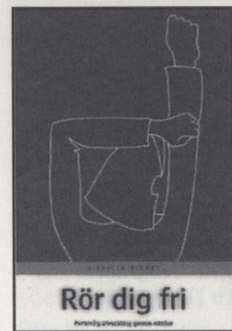
Det finns meditationer och praktiska övningar till de fyra huvudavsnitten i boken, och man uppmuntras att föra dagbok över processen. Jag tycker boken är ett bra komplement till Shaktis tidigare arbeten.

En numera vanlig "andlig" form av helande heter reiki. Det tycks vara ständigt fler terapeuter som har kvalificerat sig till titeln Reiki Master eller, ännu finare, *Reiki Grand Master*. Reiki är en metod för helande genom handpåläggning enligt en japansk tradition från slutet av 1800-talet. Man får gå på kurs och bli initierad, varvid "energin öppnas". Det finns numera ett stort och växande an-

tal skolor och riktningar i reiki, delvis i konkurrens med varandra.

Tamara Honervogt bor i England och presenteras som "en ledande reiki-läromästare i den direkta arvsföljden från reikis grundare". Hon har skrivit *Reiki – att hela genom beröring*. Boken ges ut av förlaget Forum, översatt av Barbro Ahlström. Den är av typ praktverk, med 143 sidor i stort format och mängder av snygga färgbilder. Boken går igenom reikis historia och teori, och beskriver grundligt tillämpningar på människor, djur, situationer, relationer – ja, man kan även ge reiki till jordklotet. Reiki kan också kombineras med andra metoder. Det är bara en hake – boken riktar sig ju till läsare som har gått kursen, och kanske till dem som överväger att göra det. Andra får nog inte ut så mycket av den.

Hjärnan är kontaktytan mellan anden och kroppen. "Hjärngympa" är en ganska ny form av rörelseterapi, en "pedagogisk metod för inläring genom rörelse". Den avser att ge en bättre samverkan mellan de båda hjärnhalvorna. Övningarna går ofta ut på att röra ögon, armar och ben i olika mönster korsvis, för att aktivera båda hjärnhalvorna. För att få diagnos på vilken obalans som behöver korrigeras använder man en muskeltest byggd på kinesologi. Det är en rörelslära med uråldriga anor, som i vår tid återupptäcktes av ett par kiropraktorer på 60-talet. "Hjärngympan" utvecklades av en man som led av dyslexi. Den har använts särskilt för behandling av läs- och skrivsvårigheter hos barn, men kan ge påtagliga verkningar på inlärningsförmå-

gan också hos vuxna. Metoden är än så länge "alternativ", dvs inte erkänd av skolmedicinen, men används på sina håll i idrottssträning och inom skolhälsovården och har i undersökningar, även i Sverige, visat goda resultat.

Om detta har Birgitta Birath, tidigare verksam som speciallärare, skrivit boken *Rör dig fri – Personlig utveckling genom rörelse*. Boken beskriver grunderna för inlärningskinesologi och visar tester och övningar i enkla teckningar. Övningarna är så pass enkla att man kan göra dem på egen hand, direkt efter boken. Jag har tidigare sett danska böcker om hjärngymna, men detta är såvitt jag vet den första på svenska. Den har 93 sidor, är inbunden men lite primitivt producerad – t.ex. saknas uppgift om förlag eller adress där man kan få tag i boken. Den bör dock kunna beställas genom Birgitta Birath, telefon 08-7106444.

Ett sätt att få kontakt med kroppen är att dansa. Anne Grundel har skrivit *Frigörande dans – motion för kropp och själ*. Boken har 69 sidor och är utgiven av Frigörande Dans Akademiens Förlag i Stjärnsund. Det är en lättläst skildring av hur hon kom i kontakt med detta sätt att släppa loss kroppen och kom att arbeta med frigörande dans på heltid, efter att tidigare ha varit journalist och lärare. Hon beskriver hur dansen kan användas i olika situationer, och det finns berättelser av hennes elever. Till boken kan köpas en CD, *Sinnen dans*. Den innehåller musik komponerad av Ale Möller, dels med instruktioner av Anne, dels enbart musiken utan tal. Att döma av texten är det Ale Möller som själv spelarett dussin olika instrument, däribland mindre vanliga som mandola, hackbräde, skalmeja och mungiga. Jag tycker mycket om musiken – den är verkligen upplivande, glädjeskapande och medryckande, med några meditativa partier. Den går fint att lyssna på även om man inte dansar – men man får lust!

En fullträff! →

Till slut en mer fackmässig lärobok. Inge Dougans är danska, som numera bor i Sydafrika. Hon leder där International School of Reflexology and Meridian Therapy. Hon har skrivit *Reflexologi & meridianterapi*, med undertiteln Den nya zonerapi. Boken har 223 sidor i stort format, med noter, litteraturlista, register och många teckningar. Den är utgiven av Solrosens förlag i Västerås, översatt av Gunilla Boman och Ingegerd Björklund.

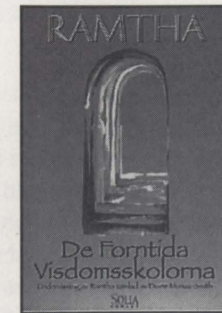
Enligt Inge finns det ett nära samband mellan fötternas reflexzoner, som är basen för den klassiska zonerapi, och det kinesiska meridiansystemet som ju är grunden för akupunktur och akupressur. Hon beskriver först utförligt sin variant av zonerapi, och kombinerar sedan denna med meridianläran och principerna för kinesisk medicin. Detta är ingen lättläst och ytlig introduktion utan en grundlig lärobok för den som verkligen vill lära sig zonerapi, så långt det nu är möjligt genom en bok. Sedan återstår att öva på fötter som vill bli ompysslade.

Inge ger en rad fallbeskrivningar som talar för att metoden verkligen kan ha djupgående verkningar. Den enda kliniska undersökning av zonerapi som jag just nu kan erinra mig, från Danmark på 80-talet, gav helt negativa resultat. Det borde vara dags för en ny klinisk prövning av denna behandling med urgamla anor.

Nils-Olof Jacobson

Ramtha och Jan Fridegård

Det kommer en ständig ström av böcker som sägs vara kanaliserade, dvs dikterade eller i varje fall inspirerade av andliga väsen. Ett av de stora namnen i branschen i USA heter Ramtha. Det är en varelse som en söndagseftermiddag år 1977 utan förvarning uppenbarade sig i köket för en kvinna känd som JZ Knight (jag har inte sett hennes förnamn). Hon var först skeptisk till honom, men när hennes son i en

handvändning blev botad från svår kronisk allergi blev hon övertygad om att Ramtha var seriös. Hon framträder och kanaliserar honom alltsedan dess, och det har blivit en stor rörelse. Hittills har det kommit ut 19 böcker av/om/med Ramtha, nära 300 ljudband och ett tjog videoband. Det bedrivs en omfattande undervisnings- och affärsverksamhet. Om allt detta kan man läsa på www.ramtha.com.

Nu har den första boken på svenska av Ramtha kommit. Den heter *De Forntida Visdomsskolorna*, och är snyggt producerad av Solia förlag i Göteborg. Översättaren är anonym. Boken har 187 sidor.

Boken innehåller utskrifter av tre dagars undervisning som Knight/Ramtha höll i maj 1988. Det är sammanlagt sex långa föredrag som sägs handla om forntida visdomsskolor. Jag upplever dem snarare som sex predikningar. Texten är ett oavbrutet flödande ordsvall med målande liknelser, känsloladdad utrop och retoriska frågor, allt i många upprepningar. Jag har svårt att hitta substansen i denna ord-ocean. Här och där kommer lite faktiska upplysningar om något, som en liten kotte att vila sig på, men efter några korta stycken driver jag vidare på ordhavet. Ramtha har sina poänger, ibland en drastisk eller torr humor, och han börjar varje predikan med ett litet "skåltal" som har mer eller mindre poetisk form. Det skålas dock bara i vatten. Jag tror denna bok främst vänder sig till de redan frälsta, för andra kan den nog vara rätt jobbig att ta sig igenom.

Då är det lättare att läsa Mariana Stjerna, som tidigare har skrivit flera böcker om andliga frågor. Hennes nya bok heter *På änglavingar*, är inbunden och har 190 sidor, utgiven av Solrosens förlag i Västerås.

Mariana upplever denna text dikterad, eller i varje fall inspirerad, av författaren Jan Fridegård, som lämnade jordelivet 1968. Läsaren får följa berättaren "Jan" genom olika klasser i "änglaskolan", alltså hans utveckling efter döden. Han får lek-

tioner, gör erfarenheter på olika stadier, och sänds på mer eller mindre äventyrliga uppdrag till jorden och andra världar. Några olika hinsides världar beskrivs närmare, och det finns en schematisk karta över det andliga universum. Mycket av innehållet verkar välbekant från nyandliga och spiritistiska läror, men Mariana kombinerar en del av materialet på ett originellt sätt. Det är lättläst och småttrevligt skrivet, utan anspråk på att vara den enda eller slutgiltiga sanningen. En intresserad läsare utan förkunskaper om andliga ting har nog betydligt lättare att få ut något av denna bok än av Ramtha. Om innehållet sedan har någon anknytning till den ängel som under sin tid på jorden var känd som Jan Fridegård, det får förbli en trosfråga. Och om skildringen av änglaskolan stämmer får vi så småningom veta, eller inte veta.

Nils-Olof Jacobson

*Kan du inte ändra på din situation
– ändra inställning till den
– få ett nytt perspektiv!*

Behöver du hjälp
med att komma
överens med
dig själv?

Ring
Ingrid Lie

Sverige 0653-15303

Tyskland 00949 40 642 92 12

LIVSRÅDGIVNING FÖR INRE OCH YTTRE HARMONI

ny bok från Nova Förlag

Nära-dödenupplevelser

Erfarenheter från en ljusfylld värld

Innehåller djupgående intervjuer med människor som haft en nära-dödenupplevelse och även med nära-dödenforskare. 142 s. Hft. Pris 160 kr.

Nova Förlag
Kungsg. 2 B, 223 50 Lund
Tel. 046/12 12 48

Internet: <http://home5.swipnet.se/~w-55916>

Mäster Eckhart, mystiker

Av Bengt Petersen

Mäster Eckhart räknas av många som den störste mystikern inom den kristna traditionen. Jag har många gånger börjat läsa honom men snabbt tröttnat, eftersom han är mycket svårförståelig och krävande att läsa. Men så bestämde jag mig för att verkligen gå in i hans tankevärld och se vad jag kunde finna. Jag vill här redogöra för hans gudsbegrepp, eftersom det är detta som han allra mest sysselsätter sig med. Men först: vem var Eckhart?

Det är både enkelt och svårt att svara på den frågan, eftersom ytterst lite är känt om honom. Det finns inte några porträtt av honom bevarade. Han föddes ca 1260 och avled 1327. Han blev tidigt medlem i dominikanerorden. År 1326 öppnade ärkebiskopen i Köln ett inkvisitionsförfarande mot Eckhart för spridning av farliga och trosfientliga läror. Efter hans död brännmärktes flera av hans texter av påven. Det är ju ytterst vanligt att människor som är före sin tid hamnar i onåd. När man tar del av Eckharts ord är det inte svårt att förstå att de konservativa inom kyrkan reagerade negativt. Jag måste tillägga att Eckhart själv skrev ytterst lite och att de flesta av hans texter är predikningar som upptecknades av åhörarna.

Eckhart talar om Gud på så gott som varje sida i sina predikningar. När han talar om människan, så är det nästan alltid hennes relation till Gud som det handlar om. Han nämner aldrig något om egna upplevelser, men av hans engagerade och insiktsfulla sätt att tala måste man dra slutsatsen att han har djupa personliga erfarenheter. Eckhart har tydligen haft djup insikt om att Gud är det viktigaste i livet och därför måste han tala om honom. Jag tycker att man kan dra likheter med en människa som är djupt förälskad och som bara talar och tänker på den älskade. Han framhåller otaliga gånger att erfarenheten av Gud är outhärlig och att inga ord räcker till. Orden kan tyckas värdelösa men de är det enda redskap vi har till vårt förfogande. Frågan är om det är bäst att tala eller tigen. Erwin Bischofberger skriver: "I viss mån driver han ut bilderna med bilder, manar fram ordlösheten med ord. Han talar för att få sig själv och andra att tigen."

En vanlig fråga när man talar om Gud är varifrån det onda kommer och varför det finns så mycket ondska. Det är inte mycket Eckhart säger om detta, och det han säger tycks mig vagt och ohållbart. Han säger på ett ställe att Gud enbart har skapat det som är gott, och han ställer inte ens frågan varifrån det onda kommer. Frågan är då varför Gud, om han nu har gett människorna en fri vilja, inte har gett dem klokhet att välja det goda. När de i stället väljer det onda – vilket ju kan bero på ren okunnighet – så "bereder Gud dem till döden", menar Eckhart. Eckharts Gud tycks mig ibland så högt ovanför människans tankar och liv att han ofta verkar helt oåtkomlig och otillgänglig. Samma uppfattning får jag när Eckhart talar om lidandet. Han menar att en god och gudomlig människa borde skämmas över att lidandet smärta henne. För mig tycks det svårfattligt att människan så helt ska kunna vara oberörd inför det jordiska. Om en människa är sjuk, menar Eckhart, så är det för att Gud vill det och för att det är till hennes eget bästa. Annars hade det inte hänt. Vid dessa tillfällen ska människan inte önska att hon vore frisk, utan hon ska lida för Guds skull, "då det är så utomordentligt välsignelsebringande". Denna totala underkastelse under Guds vilja tycks mig inte särskilt uppbygglig, eftersom Gud i dessa sammanhang verkar ha diktatoriska drag. Människan ska inte fråga och

undra, säger Eckhart, men jag frågar ändå: hur vet man att sjukdomar är Guds vilja? Är det i så fall fel att bota dem? Hur vet man vad som är Guds vilja och vad som är människans? Det verkar ibland som om Eckhart menar att allt som sker, det sker för att Gud vill det, vilket i så fall mynnar ut i en fatalistisk ödestro. Jag anser inte att vi ska tro på detta bara för att en stor mystiker sagt det. Under Eckharts levnad var samhället fortfarande feodalt, allt var strängt hierarkiskt uppbyggt och man skulle veta sin plats. Det är ganska sannolikt att den medeltida samhällsstrukturen påverkat gudsföreställningen. Så även om Eckhart sökte efter en Gud ovanför det skapade, så var han ändå ett barn av sin tid och lyckades inte helt hålla sin gudsbild fri från sin tids sociala förhållanden.

Eckhart talar om Gud, men också om Gudomen, och det är inte lätt att få någon klarhet i vad han menar med det senare begreppet. Bischofberger är noga med att påpeka att Eckhart aldrig "skiljer och isolerar Gudomen från Gud, han klyver inte sin gudsbild. Sambandet bevaras tvärsigenom distinktionernas sprängfyllda spänning". Men detta påstående kan diskuteras, eftersom jag funnit textställen som tyder på något helt annat: "Gud och Gudomen är så vitt skilda från varandra som himmelen från jorden." På ett annat ställe kan man läsa om "den rena Gudomen, av vilken Trefaldigheten blott är en uppenbarelse". Eckhart menar att människan har en gudomlig gnista inom sig och att denna alltid söker sitt ursprung, men den nöjer sig inte med Treenighetens Gud: "den vill in i den enkla grund, in i den stilla öken, i vilken olikhet aldrig skådat in, varken Fader eller Son eller Helig Ande. I det innersta, där ingen är hemma, först där blir detta ljus (själens gnista, min anm.) tillfreds och där är det mer i sitt inre än i sig själv. Ty denna enkla grund är en enkel stillhet som är orörlig i sig själv, men av denna orörlighet blir alla ting satta i rörelse." Det tycks mig uppenbart att Eckharts Gudom är mer verklig än den traditionella Treenigheten. Denna Gudom har också mycket gemensamt med Indiens Brahman, med Tao och med Aristoteles idé om den orörlige röraren.

Eckhart säger också att Gud är varat, som uppehåller och befäster allt som finns till. Jag har ibland tyckt att ordet vara är något för abstrakt och vagt, men det är svårt att finna ersättningsord. Ord som kärlek, godhet och liv tycks mig för emotionellt laddade och för tankarna till rent fysiska företeelser. När inte heller ordet vara räcker till, säger Eckhart att Gud är intet. Men i sin iver att få fram det absolut outhärliga blandar han samman begreppen: "Gud är intet; inte så att han skulle vara utan vara: så mycket mera är han varken det ena eller andra som man förmår uttala – han är ett vara utan vara. Därför måste sättet, med vilket man skall älska honom, vara utan sätt. Han är bortom allt som man förmår utsäga."

Alla dessa försök att ständigt finna nya uttryckssätt för Gud, det absolut outhärliga, tycks mig undandra sig alla former av analys, om man vill ha någorlunda klara besked. Att som Eckhart ständigt finna nya uttryckssätt för de gamla orden kan vara en antydning om att de inte räcker till, men att de sammanslagna kan ge en liten glimt av förståelse för det outhärliga.

Litteratur:

Eckhart : Predikningar I, 1984.

Eckhart : Predikningar II, 1987.

Erwin Bischofberger: Mäster Eckharts andliga undervisning, 1994.

Läsarforum

Min tro, mitt sökande

Vill jag egentligen utlämna mitt "innerst inne", min tro, mina tankar, mina tvivel? Svaret blir "nej", om jag följer känslan att det allra innersta vill jag värna. Svaret blir "ja", om jag ser det som en utmaning.

Jag har alltid känt mig lite feg och räddhågad. Må detta bli mitt djärva språng ut i det okända, utan säkerhetsbälte eller livlina men förlitande mig på min tro.

"Herren vänder sitt ansikte till oss."

I solens lyskraft som livgivande källa i stjärnor och galaxer, övergripande, ingripande i allt, överallt. Herren vänder oss sitt ansikte. Vi behöver inte söka. Han är där vi är, i allt och alla runt oss, i oss.

"TY I HONOM ÄR DET SOM VI LEVA OCH RÖRA OSS OCH ÄRO TILL..." Apostlagärn. 17:28. Tolkar vi budskapet med öppenhet för den sanningen, tar vi emot Kärleken, och tar vi emot Kärleken tar vi emot Gud.

Vi är andliga varelser, komna från ljuset, inte från jorden. Vi är en själ, "har" inte en själ. Det handlar om energier. De är oförstörbara. Vid döden lämnar de kroppen, som återgår till jordens materia. Varför är vi här? För att utvecklas och lära, möta lidande, sorg och smärta likaväl som glädje och harmoni. "Det vi sår får vi skörda" i detta livet eller i kommande liv. Som ett bönesvar om hjälp kan vi erfara Nådens välsignade gåva. Så blir min bön:

Läkare, tandläkare,
terapeuter samt
intresserade lekmän:

VIDEOKASSETTEN
HYPNOSSPIRALEN...

en ny alternativ terapi för att lindra värk – djupmeditera – öka självförtroendet – stärka idrottsresultaten – bli kvitt fobier och tvångstankar etc.

KÖP ELLER HYR

HYPNOSSPIRALEN med kort handledning och 20-sidigt instruktionshäfte kostar 480:-. Prova den alternativt genom att hyra den för en månadskostnad om 160:- (plus 40:- vid lev. för frakt och emballage, totalt 200:-). Hela detta belopp avräknas vid senare köp! Ring för närmare besked!

Franz Schwabe
Åsgårdev. 43 121 31 Enskededalen
Beställningstel: 08-649 51 96

Gud, gör mig mottaglig för Din kärleks nåd att i enlighet med Dina lagar få verka här och nu. Lär mig inse, att alla på jorden levande är delar av helheten, att mina andetag är förbindelsen med Ditt medvetande, och att mina tankars stillhet öppnar vägen mot de finstämda vibrationer, där Du finns. Så blir min bön ett tack för Din hjälp att inom mig själv finna den sanning Du lät Din son under sin jordevandring förmedla, att himmelriket finns inom oss i våra tankars stillhet i finstämd samklang med det som dolt och synligt är.

Margit Christoffersson

Sökandet

"Någon har sagt att människan är ett meningssökande däggdjur", skriver Georg Klein i förordet till den intressanta och inspirerande boken "Flow" om den optimala upplevelsens psykologi, som nu finns att köpa i pocket från Natur och Kultur.

"Människan har en absolut säker biologisk och moralisk riktlinje för hur hon skall orientera sig genom tillvarons dunkel, nämligen att hon bör sträva efter ett ständigt ökande medvetande", säger den store tänkaren och antropologen Pierre Teilhard de Chardin i sin lilla bok "Så tror jag" (Hagaberg 1984).

Det är detta sökande efter mening i tillvaron och utveckling av det mänskliga medvetandet som nu pågår inom New Age, tror jag och andra bland Sökarens läsare. Men man vänder oss ofta ryggen, när vi försöker förklara hur det går till. Ibland blir man trött på att räknas som en flummig, löjlig, kanske rentav lite tokig person av släkt eller vänner, som inte har sina blickar vända åt samma håll.

Då kan det kännas skönt att ta Eva Moberg till hjälp för att försvara eller beskriva det som man tror på. Jag blev glad när jag hittade hennes långa, gedigna essä över New Age i Ordfront Magasin nr 6, 1998. "Vårt förakt för New Age" har hon kallat den.

Eva Moberg är väl skickad att beskriva New Age. Hon är ingen insider, skriver hon. Men hon har följt denna strömning i tiden från mitten av 70-talet och tagit del av den bokflod som väller fram i dess spår. Med sitt skarpa intellekt och sin humor med ett stort allvar på botten skiljer Eva Moberg agnarna från vetet i den snabbt växande folk-rörelsen, som så många föraktar utan att försöka ta reda på vad den har att ge.

I anslutning till Eva Mobergs essä i Ord-

front Magasin finns en förteckning över viktiga böcker om New Age från 1981 till 1997.

Birgit Cars

Hej!

Jag ber Er publicera följande tack. Jag läste i Er tidning att en person hade bett en bön 3 dagar i rad angående något denne önskade.

Bön till den helige ande om något man vill ha.

Helige Ande. Du som löser alla problem. Du som lyser upp min väg så att jag kan nå mina mål. Du som skänker mig den gudomliga gåvan att kunna förlåta och glömma allt ont som skett mig. Du som är med mig i livets alla skiften. I denna korta bön vill jag tacka Dig för allt och återigen bekräfta att jag trots alla materiella bländverk aldrig vill skiljas från Dig. Jag vill vara hos Dig i den eviga härligheten. Tack för att Du i nåd ser till mig och de mina.

Be detta 3 dagar i sträck. På den 4:e dagen får man det man bett om. (Från 10:e insikten.) När Du sen fått vad Du bett om måste Du publicera bönen samt Dina initialer.

ACN

MASSAGEBÄNKAR & -STOL

Ring eller skriv
för prospekt!

Vitaform
Aleksandervägen 30
445 56 Surte
Tel 031-98 34 77

ETTÄRIG BILDOLKNINGSUTBILDNING

med Kristina Wennergren

NY KURSSTART VARJE
HALVÅR I TRE STÄDER:

Umeå v. 2 och v. 31
Stockholm v. 4 och v. 23
Göteborg v. 29

Bildtolkningscentret

Box 2145, 448 02 TOLLERED

Tel: 0302-320 37, Fax: 0302-320 72

Mobil: 070-339 00 85

Rekommendera Sökaren
till dina vänner!

Ängeln Elvira

Saga av Malin Helena

När jag var yngre än vad jag är idag, då levde min Farmor. Hon var en mycket vis kvinna, som gärna delade med sig av sin levnadsvisdom. Hon påtvingade ingen sina visdomsord, utan hon talade om för alla i min familj att hon fanns till hands om någon behövde hennes hjälp. Jag tyckte om att spendera tid med henne, för hon hade alltid tid för mig. Vi brukade sitta och prata om allt från godis till livet.

En kväll berättade hon för mig att det fanns skyddsänglar och att alla människor hade en eller flera. Hennes skyddsängel hette Elvira. Elvira fanns alltid till hands när Farmor behövde henne och de kunde tala med varandra. Inte med ord utan genom känslor, Farmor kände Elviras närvaro inom sig.

"Hur fick du reda på att du hade en skyddsängel?" frågade jag Farmor en kväll när jag var nio år.

Farmor berättade att när hon var lika liten som jag, då kände hon sig ensam om kvällarna när hon skulle gå och lägga sig. Hon var rädd för mörkret och fick inte sova med lampan tänd. En kväll när hon låg i sitt rum och snyftade av rädsla, kände hon en varm vind som svepte över henne. Farmor blev

lugn och kände en inre trygghet. När hon tittade upp såg hon att rummet hade lysts upp, men det var inte lampan i taket som lyste. Först förstod hon inte var ljuset kom ifrån, inte förrän hon tittade ner på sänggaveln fick hon se att det var en ängel som lyste upp rummet. Ljusblå och genomskinlig satt ängeln på gaveln och spred ljus och värme över Farmor.

"Blev du inte rädd?" undrade jag nyfiket.

"Nej, Ellinor mitt barn, det blev jag inte! Det kändes naturligt att se Elvira, som om vi känt varandra hela livet. Vilket vi hade! Jag hade bara inte varit medveten om hennes närvaro förut."

Jag undrade om hon behövt oroa sig över något i livet efter det. Då förklarade hon för mig att Elvira hade fått henne trygg den kvällen och farmor förstod då att hon var skyddad. Det betydde inte att oron i Farmors liv försvann. Vissa saker i livet var människan tvungen att klara av själv.

"Jag vet att Elvira alltid finns vid min sida", sa Farmor, "men livet är ändå mitt. Ängsten, sorgen, kärleken och lyckan är min. Elvira hjälper mig genom att finnas till. Jag kan rådfråga henne, men besluten är alltid mina. Det är svårt att

förklara, du är skyddad och får hjälp samtidigt som du måste leva livet genom dig själv, inte genom någon annan."

Jag älskade att höra Farmors historier om Elvira. Vi pratade ofta om skyddsänglar, vilka de var, varifrån de kom.

Farmor trodde inte att det var en slump att Elvira var hennes skyddsängel. För när

Farmor var fem år brukade hon varje dag vara hos en gammal gumma som hette Elvira. De var bästa vänner trots den stora ålderskillnaden, precis som Farmor och jag. Farmor brukade sitta vid gummans sängkant och lyssna på gummans sagoberättelser. En dag när Farmor skulle hälsa på gumman, bodde någon annan där. De försökte förklara för Farmor att gumman varit gammal och lämnat detta liv. Ingen kunde förklara för Farmor så att hon förstod vad som hänt gumman. Hon sörjde gumman en lång tid efteråt och det var då Farmor blev rädd för mörkret. Hon var rädd att någon mer i hennes närhet skulle försvinna mitt i natten när det var mörkt. Efteråt förstod Farmor att Elvira funnits vid hennes sida hela tiden.

"Vad tror du händer med Elvira när du dör, farmor?" undrade jag. Om hon blivit din skyddsängel när hon gick bort, vad kommer hon att göra när du är död?"

Farmor hade funderat en stund.

"Jag tror att Elvira och jag möts igen, fast på andra sidan livet. Vi träffas nu dagligen, men det mötet kommer att bli annorlunda. Nu skyddar hon mig. När jag är död behöver jag nog inte det skyddet längre."

"Tror du ni kommer att prata om de sagor hon berättade för dig när du var liten?"

Farmor nickade till svar.

Jag funderade ofta på dessa skyddsänglar som fanns omkring oss. Vad de var gjorda av. Vilka de var. Hur de

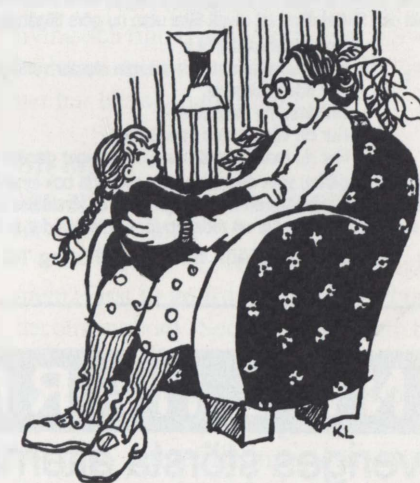
Illustrationer: Kajsa Lindh

överlevde. Jag trodde inte att de levde som vi människor, fast de fanns nära och skyddade oss. Varken Farmor eller jag visste vad de var gjorda av eller vad de levde av på andra sidan livet. Fast Farmor trodde att skyddsänglarna varit människor, som efter livet valde att skydda någon de känt speciellt för, någon de älskat här på jorden. Att de varit släktingar eller vänner.

"Elvira har lärt mig se en av de vackraste gåvorna här i livet." Berättade Farmor för mig. "Att hon finns här hos mig varje dag, det är kärlek. Det har fått mig att inse hur glad jag är över att du Ellinor finns till, att din pappa och mamma lever, att min man lever. Du förstår, bara att ni finns till, även när ni inte är hos mig, det är sann rikedom. Det kan aldrig försvinna eller dö."

Farmor fick tårar av lycka i ögonen och jag kramade om hennes hand.

Nu lever inte min farmor längre, men hon lärde mig vad kärlek och lycka var. Genom henne fick jag reda på att jag var skyddad och älskad. Farmors kärlek tog inte slut för att hon dog, den lever kvar i mig för alltid. För äkta kärlek är, precis som farmor lärde mig, odödlig.

Mega Brain Zone Cd
Lucid Dreaming
Monroe Institutets
Hemi-Sync kurser **ORION**
Ljud & Ljus
System
23 program
Audiostrobe

Mer info: MCO-Tools Klareborgsg.3
414 61 Gbg tel: 031-241020

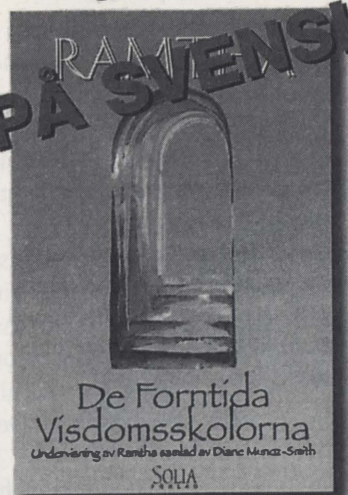
INDIVIDUELL ASTRO-TERAPI

Vem är jag egentligen? Vilka energier låter jag bestämma i mitt djupaste inre? Vilken **"rädsla"** har skyddat mig alla år, men hämmar min utveckling nu? Hur är **balansen** manligt/kvinnligt? Vilket **temperament** är mest dominant i min personlighet? Hur **opererar viljan** i mig? Vilket är mitt **individuella livsmönster** och varför valde jag just det? Varje inkarnation är ett arbete, ett **livsprojekt** som måste slutföras och jag hjälper dig att se och nå fram till denna insikt.

Vänd dig med förtroende till **Inga-Britt Lundqvist**, antroposof, waldorflärare och astro-terapeut med över 30 års erfarenhet.

Box 34021, 100 26 Stockholm. Tel/Fax 08-656 11 03.

RAMTHA NU PÅ SVENSKA!

I De Fortida Visdomsskolorna inleder Ramtha grundandet av sin Upplysnings Skola. Tiden är inne att återupprätta den forntida visdomen så att den inte längre är dold och förbehållen ett utvalt fåtal utan nu görs tillgänglig för alla som önskar veta.

Ramtha behandlar bl a:

- Hur medvetandet och energin skapar verkligheten.
- Hur tiden fungerar.
- Universums skapelse.
- Hur du väcker den Inre Guden.
- Hur du manifesterar dina önskningar genom tankens kraft.

De visdomsöppningar, som denna mycket ovanliga bok innehåller, kommer att lyfta, upplysa och inspirera läsaren till en högre nivå av förståelse och därmed lägga grunden till en kunskap, som blir ett redskap för upptäckandet av hittills okända verkligheter.

Boken beställs från Solis Förlag Tel 031-81 47 00

ISBN 91-973460-0-4

ATLANTIS

När Dagen Gryr

Låt dig tas med till det mytomspunna Atlantis och njut av de vackra och behagliga tonerna. Musiken på denna CD skiva är mycket stillsam och rofylld. Den passar utmärkt när du vill varva ner eller hämta ny kraft från ditt inre.

Pris CD 169:-
Best.nr. ERCD 010

EMHART RECORDS
Kungälvsgatan 7a
416 69 Göteborg
Tel / Fax 031-338 89 97

Faktura med inbetalningskort medföljer.

INRE HARMONI

Sveriges största alternativmässa

Allt inom
New Age

Ring för
program!

Med utställare från hela landet

- ♥ Huskvarna/Folkets Park 6-7/3 -99
- ♥ Västerås/Punkt 27-28/3 -99
- ♥ Falun/Lugnet 1-2/5 -99
- ♥ Göteborg 4-5/9 -99
- ♥ Umeå/Universum 2-3/10 -99
- ♥ Helsingborg/Idrottens Hus 6-7/11 -99

Gratis föredrag, scenprogram, spå dig, astrologi, aurafotografering, handläsning, numerologi, akupunktur, massage, healing, naturmedel, örter, stenar, kristaller, indianhantverk, smycken, litteratur för självutveckling, CD-musik, meditationskassetter mm

Är Du utställare - ring och prata med oss om vår lågprisprofil!

ARISTO 2000

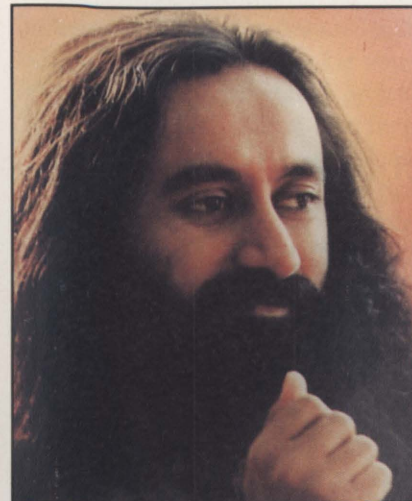
Britt Rudolfsson, Småbränna 37, 914 95 GRÄSMYR
Tel: 0930-702 53, 0930-702 54, Fax: 0930-702 12
Mobil: 070-339 00 85 och 010-330 50 43

Gåvor

Povel Randén, 200:-, R. Moretti-Foch, 40:-, Dolly Granqvist, 50:-, Karl Engkvist, 50:-, Jonas Lindström, 50:-, Thomas Persson, 50:-, Herbert Jobäcker, 50:-, Birger Andersson, 250:-, Per Ragnar, 50:-, Lennart Karlsson, 50:-, Gerd Nilsson, 150:-, Wally Johansson, 50:-, Anonym, 50:-, Tom Hasling, 50:-, Elin Blomquist-Haara, 50:-, Wania Lindh, 50:-, Ulf Beijer, 50:-, Ann-Marie Berg, 100:-, Rolf Axelsson, 100:-, Henry Henriques, 250:-, Edvin Wiktorsson, 250:-, Leif Malmström, 300:-, Ingvar Anderberg, 500:-, Beatrice Egberg, 100:-, Sigmund O:son Lif, 50:-, Ann-Mari Dahlbäck, 50:-, Gösta Hallengren, 50:-, Anonym, 50:-, Christina Johanson, 100:-, Rolf Andersson, 100:-, Per-Erik Andersson, 100:-, Kerstin Linnstrand, 250:-, Elvy Malmgren, 100:-, Reimar Lidås, 25:-, Hanna West, 50:-, Solveig Alth, 50:-, Bertil Berntsson, 50:-, Charles Borg, 50:-, Nina Carlsson, 100:-, Ebba Svedelius, 100:-, Bengt Malmlof, 150:-, Sten Händel, 200:-, Marie Lindmark, 500:-, Niklas Bergström, 50:-, Lena Käck, 50:-, Kjell Nordlund, 50:-, Lennart Johansson, 50:-, Kerstin Berglund, 50:-, Hans Carleson, 50:-, Vilma Persson, 100:-, Bertil Ölund, 100:-, Rune Löfberg, 100:-, P-O Arvidsson, 100:-, Jan Malm-sjö, 250:-, Sisko Orefjärd, 250:-, G. Sandén, 250:-, Helge Wimelius, 50:-, Raul Figueroa, 50:-, Stig Ollmar, 50:-.

Forts. i nästa nummer.

Hjärtligt tack för stödet! Red.

Ravi Shankars två steg till upplysning

Reportage: Peter Jansson

När den indiske gurun Sri Sri Ravi Shankar besökte Sverige och Folkens museum i Stockholm i höstas, gav han samma harmoniska intryck som i Annika Doppings TV-program Tre vise män och Äntligen äldre. Ögonen glittrade, han log och skratade nästan hela tiden. Och när man mötte honom på riktigt nära håll fick man också en känsla av att han är en broder, en vän.

Det sägs att Ravi Shankar är uppläst, och visst ligger det nära till hands att tolka hans utstrålning som ett tecken på upplysning. Säkert är i alla fall att han verkar må bra och vara lycklig. Men man får också intrycket att glädjen uttrycks av en personlighet med en anstrykning av blyghet.

Humor och klarhet

Ravi Shankar har mycket humor, hans tal är klart och han ger fina svar på både jordnära och livsfilosofiska frågor från publiken. Det är raka svar och man tänker ja-visst, självklart är det så som han säger! Men även om visdomarna är lätta att ta till sig, verkar det som om Ravi Shankar saknar den intellektuella botten som finns hos en del andra indiska vishetslärare, som t ex Maharishi. Ibland vill han inte svara, "you should find out by yourself", och ibland svarar han inte direkt på frågan utan tar ner ämnet till en mer konkret nivå. Nog kan det väl ibland vara motiverat att ge enkla svar. Men tyvärr blir det också så att den som hoppats på några ingående filosofiska utläggningar får gå hem otillfredsställd. Ibland kommer det dock en och annan tankeväckande klurighet – som när det gäller frågan om huruvida vi har en fri vilja eller är styrda av ödet:

– När tankarnas riktning är i linje med de yttre händelserna, kallar du det fri vilja. När händelserna inte blir vad du önskat, kallar du det ödet!

Ett skäl till enkelheten i budskapet kan vara att Ravi Shankar anser att det inte hjäl-

per så mycket att tala och ge goda råd:

– Visdom hjälper inte i svåra stunder. Jag måste ge er verktyg, olika tekniker som kan hjälpa er när ni är i nöd.

Upplysning

De tekniker han lär ut är helande andning, enkla hatha yoga-övningar och meditation.

Målet med att använda tekniker är inte bara att klara kriser och att må bra. Målet är upplysning. Tillståndet av upplysning var det första Ravi Shankar började tala om vid sitt framträdande på Folkens museum:

– Om vi lever i nuet som ett vittne som observerar tankarna och känslorna blir vi fria. Och hur når vi dit? Genom att öka nivån av prana!

Ravi Shankar talar mycket om prana (livskraften) och anvisar fyra vägar att öka energin inombords: Rätt föda, rätt mängd sömn, tio minuters andningsövningar om dagen, och meditation.

Inga fanatiker

När jag lyssnar till Ravi Shankar och ser alla människor omkring mig börjar jag undra vad upplysning kan betyda för dem som följer honom. Har de penetrerat den indiska filosofin och beslutat sig för att söka uppnå nirvana, eller är de mer attraherade av hans råd om god livsföring och vill använda hans tekniker för att utvecklas personligen och må bättre?

De runt 150 personer som samlats kring Ravi Shankar verkar i alla fall inte vara några fanatiker. Det är helt annorlunda när den kvinnliga indiska gurun Amma gästas Sverige. Då är en hel del av lärjungarna klädda i indiska kläder och tillställningen har en prägel av indisk religiös fest. Men när några av Ravi Shankars efterföljare tar fram en gitarr och börjar sjunga, muttrar tonåringen bredvid mig: "Det är en sekt!" Det känns lite pinsamt, lite à la Frälsningsarmén eller 1970-tals-

aktivism. Fast efteråt kan man ändå tycka att det var en oförarglig form av entusiasm eller gurudyrkan som kom till uttryck, snarare än fanatism.

Ravi Shankars rörelse heter Art of living och finns i alla världsdelar. I Sverige är det en spirande rörelse, runt 300 personer har lärt sig hans tekniker.

Bli ingen

Vad innebär då vägen till upplysning enligt Ravi Shankar?

– There are two steps to enlightenment. First to go from being somebody to become nobody. Second, to go from being nobody to become everybody, säger han.

Att först ge upp sin personlighet, att lämna den bakom sig och bli ett med det tysta vittnet därinne, den odödliga Atman. Att sedan erfara att Atman är ett med det absoluta, Brahman, erfara att jaget är detta och att detta är alltings verkliga natur.

Vad innebär det egentligen? Enligt den indiska filosofin återföds inte en uppläst. Det som händer är att kroppen dör och bara Brahman blir kvar, denna skapelsens grund som alltid funnits och till sin natur är oföränderlig. Det innebär att Brahman inte heller tillförs något när den upplyste går bort. Inget har skett mer än att en kropp, en personlig anhopning av karma, har upphört att existera. Det perfekta självmordet!

Evolution

Hur kan då någon motiveras att bli ingen, hur kan en personlighet motiveras att bli uppläst, när det är till priset av att han upphör att existera?

– Det är den evolutionära processen. Det ingår i utvecklingen att få mer glädje. Det är en ofantlig glädje att vara ingen, lyder Ravi Shankars svar. Och personen är inte död, menar han:

– Han lever. Han är allt!

Lindra nöd bygga skolor

– andlighet i praktiken
för svenska Tibetvänner

Ny svensk skola i Tibet

”Sanningsenligt och i all ödmjukhet kan jag intyga att jag har upplevt den frid som övergår allt förstånd, i samma mån som jag under min levnad förverkligade kärleken i tankar, ord och gärningar.”

Detta citat av Mahatma Gandhi fanns tryckt i programmet då den Svensk-tibetanska skol- och kulturföreningen firade 10-årsjubileum i Berwaldhallen i Stockholm den 10 oktober. Och utan att Gandhis ord var formulerade som en uppmaning – lev så här! – så uppfattades de säkert så. Och i den andan tycks många svenska Tibetvänner söka sin andliga utveckling. Andlighet måste ta sig uttryck i handling – det kan förefalla vara en självklarhet för dem som står bakom den jubilerande föreningen, som startats av en exiltibetan, Soenam Jamvangling, och stöds av många svenskar. Många av dem deltog i jubileet, som inte gick ut på att festa upp pengar, utan på att få ihop för att kunna ge mer pengar till dem som väl

behöver dem, de fattiga tibetanska barnen.

– Vid ett besök, som jag gjorde i Tibet för många år sedan, fann jag en stor sorgsenhet och uppgivenhet bland folket. Mycket tydde på att många kände sig mindervärdiga, okunniga. När jag sedan återkom efter det att skolan blivit verklighet och varit igång en tid, fann jag en helt annan stämning, glädje, hoppfullhet och självförtroende, sa en av talarna vid jubileet, Alan Fotheringham. Han berättade om föreningen, dess tillkomst och utveckling.

Soenam Jamvangling, som kom som ung pojke tillsammans med 19 andra pojkar till Danmark och nu bor i Sverige sedan många år, var den som tog initiativet. Och han är fortfarande eldsjelen, trots problem med sina lungor, sviter efter TBC.

Britta Fennerberg, som arbetar för organisationen Individuell människohjälp, var som ett slags foster-

mor för de 20 pojkarna. Britta fanns på plats i Berwaldhallen och berättade i ett långt anförande om hur det var på den tiden. Hon tecknade ett levande porträtt av den unge Soenam.

Soenam själv höll också ett uppskattat tal.

Bland andra som framträdde var f. d. UD-rådgivaren Kent Härstedt och som underhållare Tomas Ledin och Thomas Di Leva, popartisten Meja, skådespelerskan Görel Crona, musikern Backa Hans, rockgruppen Speaker, solodansaren Virpi Pahkinen och tibetanska sångerskan Chime Topgyal, flyktning i Sverige sedan 1991 och med ett förflutet vid operan i Medrogunkar – och så den fantastiske snäckblåsaren Tommy Adolfsson, som ibland uppträder tillsammans med Chime Topgyal.

Roliga TV-profilen Claes Malmberg höll ihop det hela som konferencier på sitt eget sätt.

Svensk-tibetanska skol- och

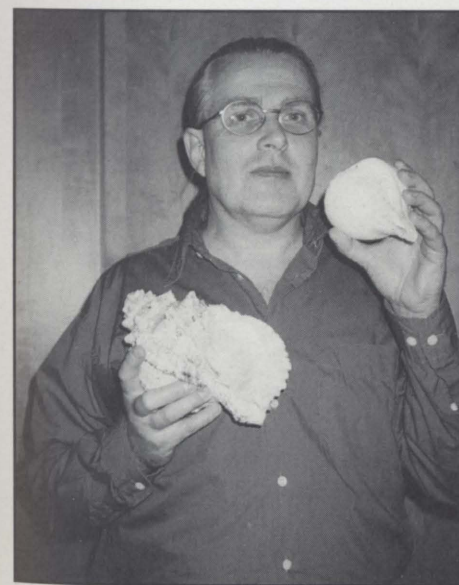
kulturföreningen startades med hjälp av SIDA, som fortfarande backar upp den. Det första och hittills största projektet har varit Katselskolan i Tibet. Den invigdes 1994 och har nu 235 elever. Föreningen stöder också tre andra skolor på den tibetanska landsbygden och en skola i Nepal för tibetanska barn samt högre buddhistiska studier i Nepal och Indien.

Skolorna, där varje barn har en fadder, som ger ett månatligt bidrag på 100 kronor, ger allmänbildning och verkar för att bibehålla den särpräglade tibetanska kulturen.

I Sverige anordnar föreningen Tibetkvällar med bland annat filmvisning och föredrag, meditation och yoga. Ett par gånger om året kommer också speciellt inbjudna läkare och meditationslärare från Nepal och Indien. Föreningen har även gett katastrofhjälp. När delar av östra Tibet drabbades av den värsta snökatastrofen i modern tid, samlade föreningen in en anseelig summa pengar med hjälp också av faddrar i USA och av SIDA. De insamlade medlen användes för att rädda framför allt nomadfamiljer undan svält. 1680 familjer fick tillsammans 6000 djur.

Föreningen har en mycket exakt målsättning, eller vision. Man vill bygga eller renovera 108 skolor. Och nya faddrar är förstås välkomna. Den som tycker att en fadderuppgift vore ett bra sätt att försöka uppnå den frid som Mahatma Gandhi talade om, kan vända sig till Fadderbarnskommittén via Torbjörn Sedell i Svensk-tibetanska skol- och kulturföreningen, Allhelgonagatan 5, ö g, 118 58 Stockholm.

Åsa Freij

En av de artister som ställde upp i Berwaldhallen var snäckblåsaren Tommy Adolfsson. Foto: Åsa Freij

Chopra i Sverige

Lördagen den 10 oktober hölls ett heldagsseminarium i City Conference Center, Folkets Hus i Stockholm av den kände indisk-amerikanske läkaren och gurun Deepak Chopra. Det långa föredraget, samt smärre praktiska övningar, kostade 850 kronor.

”Jättebra” hade det varit dittills, sa en välkänd representant för New Age, då jag som Sökarens reporter sällade mig till de lyssnandes skara en stund efter det att heldagsseminariet hade börjat.

Om man går en vecka under Deepak Chopras ledning utlovas ett andligt uppvaknande som för alltid transformerar ens liv. Så står det på ett flygblad, utformat som ett vykort, som inbjuder till sju dagar i Oxford, England, i sommar. Vykortet fanns bland böcker och annat, som man kunde köpa. Där fanns också tröjor som det stod Deepak Chopra på.

Arrangör var Axelsons gymnastiska institut, som växt sig allt större och ger allt mer vid sidan av sin ursprungliga sjukgymnastik.

Vad talade då Chopra om denna gång? Mer än vad som går att återge i en artikel, förstås. Han talar också snabbt och koncentrerat, liksom för att hinna med allt han tänkt säga. Det mesta han säger är väl heller inte nytt eller annorlunda i jämförelse med många andra andliga förkunnare.

Tvärsäkra uttalanden, som han gör, kan säkert kännas trösterika för några av de mer klenoterna och osäkra, men kan också skapa tvivel: kan man verkligen vara absolut säker på att just så, som Chopra förklarar, är livet?

”Allt du behöver veta är...” ekar Chopra nedifrån sin scen med eftertryck. ”Allt du behöver komma ihåg är att allting står i kontakt med allting annat, allt, alltid.” Han säger det i samband med att han ritar upp

Chopra, fotograferad av Anton Svedberg.

en cirkel med de komponenter som formar ens öde. Bland dessa är intuition, inre dialog, känslor och medvetet energifält.

Han säger att allt är relationer. Allt. Organen i kroppen står i relation till varandra, molekyler står i relation till atomer och subatomära partiklar – allt i ett stort energifält.

Din relation till dig

själv ligger bakom sanningen om dig själv. Han talade också om den romantiska relationen mellan två människor av olika kön och förklarade att den romantiska kärleken är en spegel av den andliga, gudomliga. Och den romantiska kärleken behöver inte nödvändigtvis innehålla sex. Men den har sju stadier i en bestämd ordning, där det högsta mer eller mindre övergår i eller är identiskt med gudomlig kärlek.

– De flesta kommer dock inte till mer än det andra stadiet, sa Chopra och fick ett av de skratt som åhörarna då och då svarade med.

Attraktion är steg ett. Att komma tillsammans, få kontakt, är nästa. Intimitet är det tredje. Och det behöver som sagt inte betyda sex utan (som reportern förstod det) intimitet i betydelsen att vara nära, ärligt förstå och uppskatta den andre. Sedan kommer, som det fjärde steget, att ge sig hän, utan att bli beroende. Passion, fast inte som vi är vana att tolka ordet, är nära toppen, som är extas och omfattar stegen sex och sju.

Man kan inte ha en jämlik relation om man ser upp eller ner till någon, sa Chopra också. Då är det inte kärlek. Kärlek innebär alltid jämlikhet. Det indiska hälsningsordet namaste betyder för övrigt att hälsa sin jämlike, att erkänna eller hylla jämlikheten i den andra personen – eller likställigheten inför Gud.

Åsa Freij

Regnum är ett företag som har specialiserat sig på ljus- och ljudstimulering. Vår huvudkompetens är att tillhandahålla information och kunskap när Du ska välja ljus- och ljudsystem så att Du kan fatta rätt inköpsbeslut. Kontakta oss gärna för en diskussion om vad våra produkter kan betyda för Dig. Ordertelefon dygnet runt: 0920-22 67 22 eller 070-325 57 22. Skriftliga beställningar till: **Regnum**, Vinkelgränd 7, 974 35 LULEÅ.

Ljus- och ljudstimulering för personlig och andlig utveckling!

Mycket kraftfullt och användarvänligt ljus- och ljudsystem med 23 inbyggda sessioner. Du kan till exempel använda Orion för effektiv avslappning, mental träning, meditation, kreativ visualisering, utveckling av ESP, framgångsrika språkstudier mm. Bara Din fantasi sätter gränserna!

Du får: kontrollenhet, ljusglasögon (LED), stereohörlurar, manual och en anslutningskabel för band- och CD-spelare. CD-skiva med musikprover ingår. **BESTÄLL SNABBT! Priset är endast 1695 kronor** (ordinarie pris 1995 kronor).

SACRED GROUND – Musik och frekvenser för meditation!

SACRED GROUND är ett program som består av fyra kassetter som tar Dig till det "svårfångade" Teta-tillståndet. Över en fyraveckorsperiod bidrar programmet till att balansera, organisera och förstärka Din hjärnas elektromagnetiska energi.

Kasset 1. Frigör Dig från linjärt tänkande, förbättrar intuition och kreativ förmåga.

Kasset 2. Bringar Ditt sinne och Din fysiska kropp i samklang med jordens naturliga resonans.

Kasset 3. Vidgar Din medvetenhet, insikt och intuition.

Kasset 4. Hjälper Dig att komma i kontakt med den "universella intelligensen".

Du får: Åtta 30-minuters program som kommer snyggt förpackade i en specialdesignad "förvaringsbox". Varje kassetband innehåller två program. Den totala speltiden är fyra timmar. Priset för hela paketet är endast 569 kronor.

Ring till Regnum på tel: 0920-22 67 22 redan idag!

Besök gärna vår hemsida på [www-adressen www-regnum.nu](http://www-regnum.nu)

Andlighet har många ansikten

DEN KRISTNA TRONS BETYDELSE har på många sätt marginaliserats till ett minimum i det svenska samhället och i människors liv. Kulturjournalisten Ulrika Knutson formulerar detta i Månadsjournalen som att *"Sverige blir alltmer andligt och mindre kristet"*.

Författaren Douglas Coupland skriver i boken *Livet efter Gud* att dagens unga generation är den första som växer upp utan Gud.

Kan det vara så att den kristna tron har spelat ut sin roll som livstolkning? Detta har i alla fall inte fått till följd att sökandet efter religiösa upplevelser och andliga erfarenheter avtar.

Andlighet idag har många ansikten.

Den andlighet som står på kristen grund är en andlighet som får konsekvens. Därför kan den oroa din bekvämlighet och störa din ro. Få dig att trotsa dina invanda föreställningar och livsmönster för att söka en hållbar livsberättelse.

I detta sökande vill tidskrifterna *Trots Allt* och *Pilgrim* vara en hjälp. Att i livets alla obegripliga paradoxer delta i tolkningen av verkligheten och i sökandet efter mening.

I *Trots Allt* och *Pilgrim* finner sökandet vägledning av människor med erfarenhet av att ha brottats med livsfrågorna och Gud, i nutid eller i historien, muntligen eller i skrift, i tystnad och långsamhet, genom socialt engagemang eller via olika konstnärliga uttryck.

Trots Allt och *Pilgrim* vill visa att det i den kristna tron finns en andlighet som är relevant även idag.

Göran Rask
VD *Trots Allt* & *Pilgrim*

Trots Allt

DÄR FRÅGORNA SÖKER SVAR

Trots Allt är en tidning som försöker skriva om livsfrågor, kultur och samhälle på ett nyfiskt och ärligt sätt. Med utgångspunkt i den kristna tron vill den vara en tidning för dig som brottas med livets olika frågor, för dig som inte är färdig. I åtta nummer per år blandas intervjuer, reportage, livsöden, krönikor och debattartiklar. I Trots Allt samsas en brokig skara skribenter från vitt skilda sammanhang.

Magnus Sundell

Redaktör

"Trots Allt tar i lugn och ro upp ämnen som intresserar mig. Den strävar inte efter att ständigt vara trendig eller inne – och är därför heller aldrig ute."

Clara Mannheimer

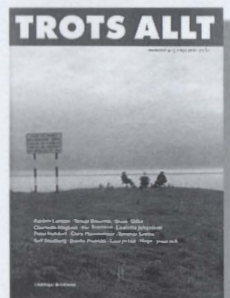
Journalist och redaktör

"Efter många år med mediebulimi har jag reducerat mitt intag till sådär 3–4 tidningar. En av dem är Trots Allt. Den säger mig något om mitt liv, till skillnad från de flesta andra tidningar."

Tomas Andersson

Artist och frilansskribent

"Trots Allt ställer teorierna mot verkligheten, och Guds bilden blir inte längre så självklar. Tron beskrivs inte som ett färdigt svar eller som en abstrakt kraft, utan som ett mysterium."

Jennie Jansson

Studerande

Pilgrim

EN TIDSKRIFT FÖR ANDLIG VÄGLEDNING

Det är törsten som gör människan till människa. Att sluta törsta kan vara att dö. Att gå djupare i sin törst är att bli en pilgrim. Tidskriften Pilgrim vill ta din andliga törst på allvar. I fyra välfyllda temanummer varje år ger vi vägledning för det inre livet. Tidskriftens referensgrupp gör Pilgrim till en unik ekumenisk röst, som talar erfarenhetens språk och öser ur den kristna trons klassiska källor.

Peter Halldorf

Redaktör

"Döv av mediernas marknadsutropare måste man söka sig ut i öknen, till läromästarna som talar fåordigt och lågmält men har något att säga. Därför läser jag Pilgrim."

Anders Piltz

Idéhistoriker och katolsk präst

"Som regelbunden läsare av Pilgrim görs vi delaktiga i den kristna kyrkans samlade erfarenhet av andligt liv, andlig fördjupning och andligt liv. Dessutom blir vi en del av en verkligen fungerande ekumenisk rörelse, ett sällsynt tecken i vår tid. Vem vill eller vågar ställa sig utanför denna livsström?"

KG Hammar

Ärkebiskop, Svenska kyrkan

"Jag läser Pilgrim därför att jag möter frisk och äkta andlighet där. De innehållsrika artiklarna är alltid fräscha och står – vilket är ännu viktigare för mig – alltid i samklang med klassisk teologi."

Per Mases

Föreståndare på S:t Davidsgården, Rättvik

Prova Trots Allt utan kostnad

Du får första numret utan kostnad när du beställer en löpande prenumeration. Med tidningen får du sedan ett inbetalningskort för varje tidning, du kan när som helst säga upp prenumerationen.

Prova Pilgrim till introduktionspris 20:-

Du sparar 50:- jämfört med lösnummerpris.

Prenumerera helår – få bok som premie

Prenumerera helår på Trots Allt eller Pilgrim och du får en valfri bok utan extra kostnad.

☐ [TAO1] Prova ett nummer av **Trots Allt** utan kostnad i en löpande prenumeration. Du får sedan ett inbetalningskort (49:-/nr) med varje tidning, du kan när som helst säga upp prenumerationen.

☐ [30015] Prova ett nummer av **Pilgrim** för 20:- (ord pris 70:-)

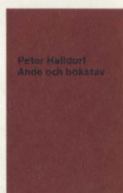
☐ [TAKP] Prenumerera på **Trots Allt** helår till kampanjpris 249:- (ord pris 349:-) och få valfri bok

☐ [PP12] Prenumerera ett år på **Pilgrim** för 260:- och få valfri bok

Mitt bokval (ringa in den bok du önskar):

Solidaritet, en antologi
red Tomas Andersson

Ande och bokstav
av Peter Halldorf

Maskrosor, nobelpris & meningen med livet

Stororden
red Magnus Sundell

☐ [31002] Pilgrim och Trots Allt ges ut av bokförlaget Cordia, kryssa i rutan och vi sänder dig mer information om vår bokutgivning

Namn

Adress

Postadress

ERBJUDANDET GÄLLER NYA PRENUMERANTER INOM NORDEN T.O.M 15/11 1999

TROTS ALLT

Svarspost

Kundnummer 410256904

SE-404 20 Göteborg

TROTS ALLT
BETALAR
PORTOT